

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 30. toukokuuta 2018
(OR. en)

9555/18

Toimielinten välinen asia:
2018/0198 (COD)

FSTR 25
REGIO 33
FC 26
CADREFIN 53
IA 153
CODEC 905

EHDOTUS

Lähetäjä:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Saapunut:	30. toukokuuta 2018
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin
Kom:n asiak. nro:	COM(2018) 373 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI rajanyhtymässä tilanteissa esiintyvien oikeudellisten ja hallinnollisten esteiden poistamismekanismista

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2018) 373 final.

Liite: COM(2018) 373 final

Strasbourg 29.5.2018
COM(2018) 373 final

2018/0198 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**rajanylisissä tilanteissa esiintyvien oikeudellisten ja hallinnollisten esteiden
poistamismekanismista**

{SEC(2018) 268 final} - {SWD(2018) 282 final} - {SWD(2018) 283 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Yksi unionin tärkeimmistä tavoitteista on edistää koko unionin sopusointuista kehitystä. Tästä syystä unioni kehittää ja harjoittaa toimintaansa taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden lujittamiseksi. Unioni pyrkii erityisesti vähentämään alueiden välisiä kehityseroja sekä muita heikommassa asemassa olevien alueiden jälkeenjääneisyyttä. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 174 artiklan mukaan erityistä huomiota kiinnitetään muuan muassa rajaseutualueisiin. Unionilla ja Euroopan vapaakauppaliittoon (EFTA) kuuluvilla unionin lähinaapureilla on nykyisin neljäkymmentä sisäistä maarajaa.

Vuodesta 1990 lähtien raja-alueita koskevasta yhteisöaloitteesta, jäljempänä 'Interreg-ohjelma'¹, myönnettyllä rahoituksella on tuettu rajanylisen yhteistyön ohjelmia EU:n raja-alueilla, myös yhteisillä rajoilla EFTA-maiden kanssa. Interreg-ohjelmasta on rahoitettu tuhansia hankkeita ja aloitteita, joiden avulla on edistetty Euroopan yhdentymistä. Interreg-ohjelman suurimpia saavutuksia ovat muun muassa luottamuksen lisääntyminen ja yhteyksien, ympäristön ja terveystaloudellisten palvelujen parantuminen sekä talouskasvu. Vuosien 2014–2020 lainsäädäntökehyksen² nojalla Euroopan aluekehitysrahasto on Interreg-ohjelman kautta tukenut hankkeita, joilla on kehitetty viranomaisten ja sidosryhmien institutionaalisia valmiuksia ja tehokasta julkishallintoa parantamalla oikeudellista ja hallinnollista yhteistyötä sekä edistämällä kansalaisten ja instituutioiden välistä yhteistyötä. Interreg-ohjelma on perustamisestaan lähtien tukenut myös sisämarkkinoiden toteutumista.³ Viime vuosikymmenten aikana Euroopan yhdentymisprosessi on edistänyt sisäisten raja-alueiden muuntumista syrjäisistä alueista kasvun ja mahdollisuuksien alueiksi. Vuonna 1992 toteutuneiden sisämarkkinoiden myötä tullimuodollisuudet ovat poistuneet, teknisiä sääntöjä on yhtenäistetty tai tunnustettu vastavuoroisesti ja kilpailu on alentanut hintoja. Tämä on lisännyt EU:n tuottavuutta ja vähentänyt kustannuksia. EU:n sisäinen kauppa on lisääntynyt 15 prosenttia vuosikymmenen aikana. On synnytetty uutta kasvua ja luotu noin 2,5 miljoonaa uutta työpaikkaa.

Komissio on yli kaksi vuotta kestäneessä raja-alueita koskevassa tarkastelussaan⁴ kuitenkin todennut, että raja-alueet yleensä menestyvät taloudellisesti heikommin kuin saman jäsenvaltion muut alueet. Raja-alueiden asukkailla on usein keskimääräistä heikommat

¹ Interreg-ohjelma tunnetaan myös nimellä "Euroopan alueellinen yhteistyö". Tämä on yksi kahdesta koheesiopolitiikan tavoitteesta, ja sen avulla on otettu käyttöön järjestelmä, jossa eri jäsenvaltioiden kansalliset, alueelliset ja paikalliset toimijat voivat toteuttaa yhteisiä hankkeita ja vaihtaa politiikkojen toteuttamista koskevia kokemuksiaan. Euroopan alueellisen yhteistyön yleisenä tavoitteena on edistää tasapainoista taloudellista, sosiaalista ja alueellista kehitystä koko unionissa. Interreg-ohjelma rakentuu kolmeen yhteistyölohkoon: rajanylinen yhteistyö (Interreg A), valtioiden välinen yhteistyö (Interreg B) ja alueiden välinen yhteistyö (Interreg C). Interreg-ohjelmalla on ollut viisi perättäistä ohjelmakautta: Interreg I (1990–1993), Interreg II (1994–1999), Interreg III (2000–2006), Interreg IV (2007–2013) and Interreg V (2014–2020).

² Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen tukemista Euroopan aluekehitysrahastosta koskevista erityissäännöksistä 17 päivänä joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1299/2013 (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 259) 7 artiklan 1 kohdan a alakohdan iv alakohta.

³ Tiedonanto C(90) 1562/3 jäsenvaltioille sellaisia toimenpideohjelmia koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta, joita jäsenvaltioita pyydetään kehittämään osana raja-alueita koskevaa Interreg-yhteisöaloitetta (EYVL C 215, 30.8.1990, s. 4); tiedonannon kohdat 3 ja 13.

⁴ Katso: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/cooperation/european-territorial/cross-border/review/.

mahdollisuudet julkisiin palveluihin, kuten sairaalahoitoon ja yliopisto-opintoihin.⁵ Sukkulointi erilaisten hallinnollisten ja oikeudellisten järjestelmien välillä on edelleen usein hankalaa ja kallista. Yksittäiset kansalaiset, yritykset, viranomaiset ja kansalaisjärjestöt ovat tuoneet komission tietoon sisäraajat ylittävää vuorovaikutusta koskevia kokemuksiaan, jotka ovat olleet ajoittain negatiivisia. Tästä syystä komissio antoi tiedonannon *Kasvun ja yhteenkuuluvuuden edistäminen EU:n raja-alueilla*⁶, jäljempänä 'raja-alue-tiedonanto'. Tässä tiedonannossa esitetään keinoja, joilla EU ja sen jäsenvaltiot voivat vähentää rajanylisen vuorovaikutuksen hankaluutta, pitkäkestoisuutta ja kalleutta sekä edistää palvelukokonaisuuksien muodostumista sisärajoilla. Tiedonannossa selvitetään, mitä parannuksia on tehtävä, jotta raja-alueiden väestö ja yritykset pystyisivät hyödyntämään täysimääräisesti kummallakin puolella rajaa tarjottavia mahdollisuuksia. Tiedonannossa ehdotetaan kymmenkohtaista toimintasuunnitelmaa, jonka yksi kohta keskittyy oikeudellisiin ja hallinnollisiin esteisiin.⁷

On kohtuullista olettaa, että oikeudelliset esteet, erityisesti ne, jotka liittyvät terveystalouteen, työelämäntalouteen, verotukseen ja yritystoiminnan kehittämiseen, samoin kuin esteet, jotka liittyvät hallintokulttuurien ja kansallisten lakien eroavaisuuteen, ovat vaikeita ratkaista pelkästään ohjelmatasolla. Tämä johtuu siitä, että niiden ratkaiseminen vaatii päätöksiä, jotka on tehtävä ohjelmien ja hankkeiden hallintorakenteiden yläpuolella. Hallitustenvälisellä, alueellisella ja paikallisella tasolla on jo nyt käytössä monia tuloksellisia rajanylisen yhteistyön menetelmiä.⁸

Raja-alue-tiedonannon 9. kohdassa käsitellään erästä aloitetta, joka sai alkunsa Luxemburgin puheenjohtajakaudella vuonna 2015. Eräät jäsenvaltiot tutkivat uutta välinettä, jolla yksinkertaistettaisiin rajanylisiä hankkeita. Ideana on, että yhden jäsenvaltion sääntöjä sovellettaisiin – vapaaehtoisuuden ja toimivaltaisten viranomaisten sopimuksen pohjalta – myös naapurimaassa. Väline koskisi tiettyä ajallisesti rajattua hanketta tai tointia, joka toteutettaisiin raja-alueella paikallis- ja/tai alueviranomaisten aloitteesta.⁹ Komission yksiköt ovat seuranneet tiiviisti tätä työtä ja pitävät välineen toimintaperiaatetta hyvänä. Tästä syystä komission yksiköt ehdottavat vapaaehtoista mekanismia, jolla poistettaisiin oikeudellisia esteitä raja-alueilla.

Komission ehdotusta selostetaan tarkemmin jäljempänä kohdassa 5.

⁵ Euroopan komission alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston (julkaisuajankohtana aluepolitiikan pääosasto) valmisteluasiakirja nro 02/2009, *Territories with specific geographical features* (2009), saatavilla osoitteessa http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/working-papers/2009/territories-with-specific-geographical-features.

⁶ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille *Kasvun ja yhteenkuuluvuuden edistäminen EU:n raja-alueilla* (COM(2017) 534 final, 20.9.2017).

⁷ Tässä tiedonannossa rajanyllisellä esteellä tarkoitetaan unionin tuomioistuimen määrittelemän vapaan liikkuvuuden rajoituksen lisäksi lakia, sääntöä tai hallintokäytäntöä, joka haittaa raja-alueen sisäisen potentiaalisen hyödyntämistä rajanyllisessä vuorovaikutuksessa.

⁸ Lisätietoja ks. komission yksiköiden valmisteluasiakirja SWD(2017) 307 final, kohta 3.1, s. 24, 25, 32, 36 ja 48.

⁹ Ks. Luxemburgin puheenjohtajakaudella pidetyn alueellista yhteenkuuluvuutta käsittelevän epävirallisen ministerikokouksen valmisteluasiakirja <http://www.amenagement-territoire.public.lu/fr/eu-presidency/Informal-Ministerial-Meetings-on-Territorial-Cohesion-and-Urban-Policy-26-27-November-2015-Luxembourg-City.html#>; ks. myös komission yksiköiden valmisteluasiakirja SWD(2017) 307 final, kohta 3.9, s. 49 ja 50.

- **Yhdenmukaisuus muiden politiikkojen säännösten kanssa**

Interreg-ohjelma on koheesiopolitiikan tärkein rahoitusväline, ja sen avulla tuetaan rajanylisen yhteistyön ohjelmia EU:n raja-alueilla, mukaan lukien yhteisillä rajoilla EFTA-maiden kanssa. Kuten raja-alue tiedonannossa on todettu, raja-alueet yleensä kuitenkin menestyvät taloudellisesti heikommin kuin saman jäsenvaltion muut alueet. Tämänhetkisiä hankaluuksia ei voida ratkaista pelkästään Interreg-ohjelman kaltaisten rahoitus- ja investointivälineiden avulla. Tästä syystä tarvitaan toimenpiteitä, jotka menevät EU:n raja-alueiden rahoitustukea pidemmälle mutta jotka täydentävät sitä.

Jotta raja-alueilla esiintyvät oikeudelliset esteet kyettäisiin poistamaan, on tarpeen luoda mekanismi, jolla täydennetään paitsi Interreg-ohjelman rahoitustukea myös institutionaalista tukea, kuten eurooppalaisia alueellisen yhteistyön yhtymiä¹⁰. Mekanismi on tarpeen, sillä näillä yhtymillä ei ole lainsäädäntövaltaa, jonka avulla ne voisivat poistaa oikeudellisia esteitä.¹¹

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Kuten edellä on todettu, koheesiopolitiikka ja sisämarkkinat tukevat toisiaan. Tällä asetuksella perustettavan mekanismin avulla edistettäisiin raja-alue tiedonannon tavoitteita ja lisättäisiin raja-alueiden mahdollisuuksia, jotka oikeudellisten järjestelmien eroavaisuuksien vuoksi ovat osin hyödyntämättä. Komission toimeksiannosta hiljattain tehdyssä tutkimuksessa¹² selvitettiin, millainen vaikutus rajaesteillä on raja-alueiden bruttokansantuotteeseen ja työllisyyteen. Tutkimuksen kohteena olivat alueet, joilla on sisäisiä maaraajoja. Tutkimuksessa arvioitiin, että jos vain 20 prosenttia tämänhetkisistä esteistä poistettaisiin, raja-alueiden bruttokansantuote kasvaisi 2 prosenttia. Niinpä mekanismi, jolla poistetaan raja-alueilla esiintyviä oikeudellisia esteitä, on tarpeen myös sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan eli unionin keskeisen tavoitteen täydentämiseksi (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen jäljempänä 'SEU-sopimus', 3 artikla ja SEUT-sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan b alakohta).¹³

Tässä ehdotuksessa on säännöksiä raja-alueella asuvien henkilöiden oikeussuojasta. Säännökset liittyvät tilanteisiin, joissa kyseiset henkilöt katsovat kärsineensä vahinkoa viranomaisten toimista tai laiminlyönneistä mekanismin soveltamisessa. Kyseiset säännökset koskevat pääasiassa hallinto- ja julkisoikeutta, eikä niillä ole vaikutusta EU:n voimassa oleviin lainvalintasäännöksiin¹⁴, sillä viimeksi mainitut koskevat ainoastaan yksityisoikeutta.

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1082/2006, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2006, eurooppalaisesta alueellisen yhteistyön yhtymästä (EAYY) (EUVL L 210, 31.7.2006, s. 19).

¹¹ Ks. asetuksen (EY) N:o 1082/2006 7 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta.

¹² Politecnico di Milanon tutkimus oikeudellisten ja hallinnollisten rajaesteiden määrällisistä vaikutuksista raja-alueilla, *Quantification of the effects of legal and administrative border obstacles in land border region* (2017); ks. COM(2017) 534 final, s. 6; tarkempia tietoja on tiedonantoon liittyvässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa SWD(2017) 307 final, kohta 2.2, s. 20–22.

¹³ Ks. myös SEU-sopimuksen johdanto-osan yhdeksäs kappale (**lihavointi** lisätty): ”OVAT VAKAASTI PÄÄTTÄNEET edistää kansojensa taloudellista ja sosiaalista edistystä ottaen huomioon kestävä kehityksen periaatteen ja **osana sisämarkkinoiden toteutumista, yhteenkuuluvuuden lujittamista** ja ympäristön suojelemista sekä toteuttaa politiikkaa, jolla turvataan, että taloudellinen yhdentymisen edistyy rinnakkain muiden alojen edistyksen kanssa,...”.

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1215/2012, annettu 12 päivänä joulukuuta 2012, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla (EUVL L 351, 20.12.2012, s. 1) (**uudelleenlaadittu Bryssel I -asetus**), Neuvoston asetus (EY) N:o 2201/2003, annettu 27 päivänä marraskuuta 2003, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevista asioista ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta (EUVL L 338, 23.12.2003, s. 1) (**Bryssel II -asetus**),

Tällä asetuksella ei rajoiteta kyseisten lainvalintasäännösten soveltamista (niitä voidaan soveltaa sopimusvelvoitteita tai sopimukseen perustumattomia velvoitteita koskevissa riita-asioissa).

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

SEUT-sopimuksen 175 artiklan kolmannessa kohdassa määrätään, että sopimuksessa tarkoitetun taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta koskevan tavoitteen toteuttamiseksi voidaan päättää mainitun artiklan ensimmäisessä kohdassa lueteltujen rahastojen ulkopuolisista erityistoimista. Koko yhteisön alueen sopusointuinen kehitys sekä taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden lujittaminen edellyttävät tiiviimpää alueellista yhteistyötä. Tätä varten on aiheellista toteuttaa toimenpiteitä, joilla parannetaan alueellisen yhteistyön toteuttamisedellytyksiä.

• Toissijaisuusperiaate

Alueellista yhteistyötä koskevat edellytykset olisi luotava SEU-sopimuksen 5 artiklan 3 kohdassa vahvistettua toissijaisuusperiaatetta noudattaen. Jäsenvaltiot ovat käynnistäneet yksipuolisia, kahdenvälisiä ja jopa monenvälisiä aloitteita raja-alueiden oikeudellisten esteiden poistamiseksi. Näitä mekanismeja ei kuitenkaan ole käytössä kaikissa jäsenvaltioissa eikä kaikilla tietyn jäsenvaltion rajoilla. Tähänastisilla EU:n tason välineillä (Interreg-ohjelma rahoituksen alalla ja eurooppalaiset alueellisen yhteistyön yhtymät oikeudellisella alalla) ei ole kyetty poistamaan raja-alueiden oikeudellisia esteitä kaikkialta EU:sta. Näistä syistä jäsenvaltiot eivät voi saavuttaa ehdotetun toimen tavoitteita riittävällä tavalla kansallisella, alueellisella eivätkä paikallisella tasolla. Ehdotetun toimen laajuuden ja vaikutusten vuoksi sen tavoitteet voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unionin lainsäätäjän toimet ovat tarpeen.

Suhteellisuusperiaate

SEU-sopimuksen 5 artiklan 4 kohdassa määrätyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti unionin toiminnan sisältö ja muoto eivät saa ylittää sitä, mikä on tarpeen perussopimusten tavoitteiden saavuttamiseksi. Tällä asetuksella perustettavan mekanismin hyödyntäminen on vapaaehtoista. Jäsenvaltio voi päättää, että tietyllä rajalla, joka sillä on yhden tai useamman naapurijäsenvaltion kanssa, raja-alueen oikeudelliset esteet poistetaan sellaisten toimivien mekanismien avulla, jotka jäsenvaltio on perustanut kansallisella tasolla tai jotka se on virallisia tai epävirallisia muotoja noudattaen perustanut yhdessä yhden tai useamman naapurijäsenvaltion kanssa. Tällaisessa tapauksessa se voi päättää olla käyttämättä tällä asetuksella perustettua mekanismia. Samoin jäsenvaltio voi päättää, että tietyn rajan osalta, joka sillä on yhden tai useamman naapurijäsenvaltion kanssa, se liittyy sellaiseen jo olemassa olevaan toimivaan mekanismiin, jonka yksi tai useampi naapurijäsenvaltio on virallisia tai epävirallisia muotoja noudattaen perustanut. Jos jäsenvaltio voi liittyä tällaiseen mekanismiin, se voi tällöin myös päättää olla hyödyntämättä tämän asetuksen mukaista mekanismia. Tämä asetus ei niin ollen ylitä sitä, mikä on tarpeen asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi sellaisilla

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 593/2008, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista (EUVL L 177, 4.7.2008, s. 6) (**Rooma I -asetus**) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 864/2007, annettu 11 päivänä heinäkuuta 2007, sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin sovellettavasta laista (EUVL L 199, 31.7.2007, s. 40) (**Rooma II -asetus**).

raja-alueilla, joiden osalta jäsenvaltioiden viranomaisilla ei ole tehokkaita mekanismeja oikeudellisten esteiden poistamiseksi.

- **Toimintatavan valinta**

Kuten edellä kohdassa 1 todettiin, jäsenvaltiot ovat käynnistäneet yksipuolisia, kahdenvälisiä ja jopa monenvälisiä aloitteita raja-alueiden oikeudellisten esteiden poistamiseksi.

Asetuksella jäsenvaltioille annetaan velvollisuus perustaa kutakin naapurijäsenvaltion rajaa varten mekanismi, jolla poistetaan oikeudellisia esteitä yhteisellä raja-alueella. Samalla jäsenvaltioille annetaan mahdollisuus toteuttaa muita tehokkaita mekanismeja.

Suositus ei olisi tehokkain väline, sillä suositukset eivät ole sitovia (ks. SEUT-sopimuksen 288 artiklan viides kohta).

Myöskään direktiivi ei olisi tehokkain väline, sillä vaikka se sitoo saavutettavaan tulokseen nähden jokaista jäsenvaltiota, jolle se on osoitettu, tavoitteen saavuttamiseksi käytettävä menetelmä ja toimenpiteen muoto jäävät kansallisten viranomaisten valittaviksi (ks. SEUT-sopimuksen 288 artiklan kolmas kohta). Kuten raja-alue tiedonannon 3.2 kohdassa todetaan, EU:n direktiivin saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä kahdessa naapurijäsenvaltiossa voi luoda kaksi erilaista järjestelmää, jotka sitten kohtaavat toisensa sisärajoilla. Tämä saattaa aiheuttaa mutkikkautta – ja joskus jopa oikeudellista epävarmuutta – sekä lisäkuluja.¹⁵ Tämän ehdotuksen nimenomaisena tarkoituksena on luoda EU:n tason menetelmä. Tähän mennessä vain muutamat jäsenvaltiot ovat kehittäneet erilaisia menetelmiä, joten direktiivin hyödyntäminen voisi näin ollen luoda uusia eroavaisuuksia raja-alueilla.

3. JÄLKIARVIOINTIEN TULOKSET, SIDOSRYHMIEN KUULEMISET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINNIT, PERUSOIKEUDET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Tätä ei sovelleta, sillä kyseessä on uusi säädös.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Raja-aluepolitiikan käsite syntyi alun perin neuvoston puheenjohtajavaltiona toimineen Luxemburgin työn tuloksena vuonna 2015. Jäsenvaltiot perustivat tältä pohjalta epävirallisen työryhmän, joka on sittemmin kokoontunut säännöllisesti. Epävirallinen työryhmä on tutkinut, millä vaihtoehtoisilla tavoilla sinnikkäästi jatkuvia rajaesteitä voitaisiin poistaa etenkin rajanylisten hankkeiden tieltä. Työryhmä on kehittänyt ajatuksen, jonka mukaan yhden jäsenvaltion sääntöjä (lakeja, asetuksia tai muita normeja) voitaisiin soveltaa rajan yli naapurijäsenvaltiossa. Työryhmän kokouksiin osallistuu yleensä 10–15 jäsenvaltiota. Myös jäsenvaltioiden ryhmittymät, erityisesti Benelux-liitto ja Pohjoismaiden ministerineuvosto, ovat olleet aktiivisia työryhmässä.

Muut sidosryhmät, erityisesti raja-alueet ja niiden elimet, ovat pyytäneet tällaista välinettä jo jonkin aikaa. Tämä tuli erityisen selvästi näkyviin raja-alueita koskevassa tarkastelussa, jonka alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto toteutti vuosina 2015–2017. Tarkastelun yhteydessä tehdyssä julkisessa kuulemisessa, joka toteutettiin kaikilla EU:n virallisilla kielillä, saatiin

¹⁵ Esimerkiksi julkisista hankinnoista 26 päivänä helmikuuta 2014 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/24/EU on 19 kohtaa, joissa sovelletaan vähimmäisvaatimuksia esimerkiksi aikarajojen asettamisessa. Tästä syntyy 19 mahdollista tilannetta, joissa rajanylliset julkiset hankinnat voivat olla erityisen hankalia sen vuoksi, että joissain jäsenvaltioissa noudatetaan pidempiä määräaikoja kuin toisissa.

runsaat 620 vastausta. Vastatessaan kysymykseen, kuinka rajaongelmia voitaisiin ratkaista, useat vastaajat pyysivät nimenomaisesti, että komissio pyrkisi edistämään joustavuutta kansallisen/alueellisen lainsäädännön soveltamisessa raja-alueilla. Ajatus, jonka mukaan rajaseutu voitaisiin ”vapauttaa” kansallisesta lainsäädännöstä tai kyseinen lainsäädäntö voitaisiin mukauttaa rajaseudun olosuhteisiin, tuotiin esiin useita kertoja.

Myös lausuntoluonnoksissa, jotka alueiden komitea ja Euroopan parlamentti ovat laatineet vastaukseksi tiedonantoon *Kasvun ja yhteenkuuluvuuden edistäminen EU:n raja-alueilla*, tällaisen välineen kehittämistä koskevaa ehdotusta pidettiin erityisen toivottavana. Molemmat lausunnot hyväksytään kesällä 2018.

- **Vaikutustenarviointi**

Interreg-ohjelmien vaikutus ja niiden EU:n tason lisäarvo tunnustetaan laajalti. Monissa tapauksissa rajaesteet, jotka koskevat etenkin terveystalveluja, työlainsäädäntöä, julkista paikallisliikennettä ja yritystoiminnan kehittämistä, ovat kuitenkin peräisin hallintokäytäntöjen ja kansallisten lakien eroavaisuuksista. Näitä esteitä on vaikea poistaa pelkästään ohjelmatasolla, sillä esteiden poistaminen vaatii päätöksiä, jotka on tehtävä ohjelman hallintorakenteiden yläpuolella.

Engelman ratkaisemiseksi puheenjohtajavaltio Luxemburg ja useat jäsenvaltiot tutkivat vuonna 2015, olisiko yhden jäsenvaltion sääntöjä mahdollista soveltaa naapurijäsenvaltiossa. Komissio ehdottaa, että tällaisia ratkaisuja helpotetaan oikeudellisella välineellä, joka on heti käyttövalmis.

Vaihtoehtoja on kaksi: eurooppalainen rajanylistä lainsäädännön soveltamista koskeva sitoumus, jäljempänä ’sitoumus’, joka itsessään mahdollistaa poikkeamisen tavanomaisista säännöistä, tai eurooppalainen rajanylistä lainsäädännön soveltamista koskeva lausuma, jäljempänä ’lausuma’, jossa allekirjoittajat virallisesti sitoutuvat antamaan tavanomaiset säännöt muuttavaa lainsäädäntöä. Mekanismi

- on vapaaehtoinen. Jäsenvaltiot voivat soveltaa tätä mekanismia tai käyttää muita toimivia mekanismeja, joilla poistetaan oikeudellisia esteitä;
- koskee lähinnä EU:n sisäisiä maarajoja, mutta jäsenvaltiot voivat soveltaa mekanismia myös meri- ja ulkorajoihin;
- soveltuu yhteisiin hankkeisiin, joissa voi olla kyse raja-alueeseen vaikuttavasta infrastruktuurikohteesta tai raja-alueella tarjottavasta, yleisen taloudellisen edun mukaisesta palvelusta.

Jos 20 prosenttia tämänhetkisistä, sisäisillä rajoilla esiintyvistä oikeudellisista ja hallinnollisista esteistä poistettaisiin, raja-alueiden bruttokansantuote kasvaisi 2 prosenttia. Sitoumus edistää tätä tarjoamalla maksuttoman oikeudellisen kehyksen, jonka avulla rajanylisten hankkeiden kustannuksia ja käynnistämisaikaa voidaan vähentää.

Kehyksen avulla olisi mahdollista ratkaista tiettyjä monimutkaisia ja kalliiksi tulevia pulmia rajanylisten hankkeiden toteuttamisessa. Mekanismia ei kuitenkaan ole tarkoitus soveltaa kaikissa tilanteissa, vaan sen avulla pikemminkin annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus kehittää parhaiten aluetasolle sopivia ratkaisuja.

- **Yksinkertaistaminen**

Tätä ei sovelleta, sillä kyseessä on uusi säädös.

- **Perusoikeudet**

SEU-sopimuksen 6 artiklan mukaan unioni tunnustaa oikeudet, vapaudet ja periaatteet, jotka vahvistetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa. Perusoikeuskirjalla on myös sama oikeudellinen arvo kuin perussopimuksilla. Tämän lisäksi perusoikeudet, sellaisina kuin ne taataan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä eurooppalaisessa yleissopimuksessa ja sellaisina kuin ne ilmenevät jäsenvaltioiden yhteisessä valtiosääntöperinteessä, ovat yleisinä periaatteina osa EU:n oikeutta.

Tämä ehdotus koskee oikeudellista mekanismia, jolla poistetaan oikeudellisia rajaesteitä. Näin ollen ehdotus on suunnattu lähinnä jäsenvaltioiden viranomaisille. Ihmisten olisi hyödyttävä sovitusta ratkaisusta. Oikeudellisten rajaesteiden poistaminen tämän ehdotuksen mukaisesti auttaa raja-alueiden asukkaita hyödyntämään perusoikeuksiaan. Tämä koskee erityisesti oikeutta henkilötietojen suojaan (perusoikeuskirjan 8 artikla), oikeutta koulutukseen, mukaan lukien oikeutta saada ammatillista koulutusta sekä jatko- ja täydennyskoulutusta (14 artikla), oikeutta tehdä työtä ja harjoittaa vapaasti valitsemaansa tai hyväksymäänsä ammattia, erityisesti vapautta hakea työtä, tehdä työtä, sijoittautua tai tarjota palveluja missä tahansa jäsenvaltiossa (15 artikla), elinkeinovapautta (16 artikla), oikeutta sosiaaliturvaan ja toimeentuloturvaan (34 artikla), oikeutta terveyden suojeluun (35 artikla) ja mahdollisuutta käyttää yleistä taloudellista etua koskevia palveluja (36 artikla).

Ehdotuksen alaan kuuluu näin ollen myös raja-alueiden asukkaiden oikeussuojan tehokkuus.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tällä ehdotuksella ei odoteta olevan välittömiä talousarviovaikutuksia, sillä sen avulla perustetaan mekanismi eikä rahoitusvälinettä.

Myöskään komissiossa toimivalla raja-alueiden yhteyspisteellä ei ole välittömiä talousarviovaikutuksia, sillä se on jo perustettu ja se on jo hankkinut oman henkilöstönsä.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Kuten kaikki EU:n asetukset, nyt ehdotettava asetus tulee olemaan kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä tullaan soveltamaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa. SEUT-sopimuksen 291 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että jäsenvaltiot toteuttavat kaikki tarvittavat kansallisen lainsäädäntönsä mukaiset toimenpiteet unionin oikeudellisesti velvoittavien säädösten täytäntöönpanemiseksi. Kuten raja-alue tiedonannon 3.2 kohdassa todetaan, silloinkin kun EU on antanut lainsäädäntöä jollain alalla, jäsenvaltioilla on tiettyä liikkuma- ja harkinnanvaraa siinä, miten ne soveltavat EU:n lainsäädäntöä kansallisissa järjestelmissään ja EU:n asetusten yksityiskohtaisissa täytäntöönpanosäännöissään. Niinpä kun kaksi erilaista järjestelmää kohtaa sisärajalla, tämä saattaa mutkistaa asioita – ja joskus jopa synnyttää oikeudellista epävarmuutta – sekä aiheuttaa lisäkustannuksia. Tästä syystä tarvitaan yhdenmukaiset olosuhteet oikeudellisesti sitovien unionin säädösten täytäntöönpanemiseksi. SEUT-sopimuksen 291 artiklan 2 kohdan mukaisesti asetusehdotuksessa voidaan siirtää täytäntöönpanovaltaa komissiolle. Vastaavalla tavalla kuin valvottaessa muiden oikeudellisten välineiden täytäntöönpanoa EU:n tasolla,¹⁶ tässä

¹⁶ Ks. asetuksen (EY) N:o 1082/2006 16 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta: ”Jäsenvaltion toimitettava komissiolle tämän artiklan mukaisesti antamansa säännökset sekä niiden muutokset.”

ehdotuksessa edellytetään ainoastaan, että jäsenvaltiot antavat komissiolle tiedoksi kansalliset täytäntöönpanosäätönsä. Näin komissio voi arvioida, onko tämä asetus pantu tehokkaasti täytäntöön kyseisten kansallisten säännösten avulla.

Sen arvioimiseksi, onko asetusehdotuksen mukaisesta mekanismista tullut tehokas lisäväline raja-alueiden oikeudellisten esteiden poistamisessa, komission olisi paremman sääntelyn agendan¹⁷ mukaisesti arvioitava voimassa olevaa lainsäädäntöä. Tämän vuoksi ehdotetaan, aivan kuten eurooppalaisten alueellisen yhteistyön yhtymien osalta, että komissio toimittaa viiden vuoden kuluessa tämän asetuksen soveltamisen aloittamispäivästä Euroopan parlamentille, neuvostolle ja alueiden komitealle asetuksen soveltamista koskevan kertomuksen, jossa komissio arvioi indikaattoreita käyttäen asetuksen vaikuttavuutta, tehokkuutta, merkitsevyyttä, eurooppalaista lisäarvoa ja yksinkertaistamismahdollisuuksia.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Luku 1 – Yleiset säännökset (1–7 artikla)

Asetuksen 1 luvussa vahvistetaan asetuksen kohde ja soveltamisala, annetaan määritelmät ja selvennykset sekä säädetään jäsenvaltioiden mahdollisuudesta valita, hyödyntävätkö ne tämän ehdotuksen nojalla perustettua mekanismia. Lisäksi luvussa säädetään kansallisista ja alueellisista rajanyliden sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteistä jäsenvaltioissa samoin kuin EU:n tason koordinoitipisteistä.

Asetuksen kohteena (**1 artikla**) on mekanismi, jossa jäsenvaltio voi tietyn yhteisen raja-alueen osalta soveltaa naapurijäsenvaltion oikeudellisia säännöksiä, jos jäsenvaltion oman lainsäädännön soveltamisesta aiheutuisi oikeudellinen este yhteisen hankkeen toteuttamiselle. Hanke voi liittyä infrastruktuurikohteeseen tai yleisen taloudellisen edun mukaiseen palveluun.

Mekanismissa voidaan antaa sitoumus, joka on sellaisenaan voimassa, tai lausuma, joka edellyttää lisälainsäädäntöä jäsenvaltiossa.

Asetusehdotuksen soveltamisalaan (**2 artikla**) kuuluvat yhteiset maaraja-alueet. Kuten raja-alue tiedonannossa todetaan, raja-alueita koskevassa tarkastelussa saatu näyttö osoittaa, että ihmiset kokevat oikeudellisia esteitä pääasiassa silloin kun he ovat maarajan ylittävissä vuorovaikutuksessa. Tämä johtuu siitä, että he ylittävät rajan päivittäin tai viikoittain työn tai opiskelun vuoksi, tehdäkseen ostoksia tai käyttääkseen yleisen taloudellisen edun mukaisia palveluita tai näiden aktiviteettien yhdistelmän vuoksi.

Ehdotuksen **3 artiklassa** esitetään määritelmät, joita tarvitaan asetusehdotuksen täytäntöönpanemiseksi. Lisäksi annetaan joitakin selvennyksiä, erityisesti sellaisten jäsenvaltioiden osalta, joissa useat alueelliset elimet käyttävät lainsäädäntövaltaa. Selvennyksellä pyritään takaamaan, että tarvittaessa kaikki tällaisen jäsenvaltion tasot voivat toimivaltansa rajoissa poistaa oikeudellisia esteitä.

Toissijaisuusperiaatetta pyritään noudattamaan säätämällä, että jäsenvaltiot voivat valita, hyödyntävätkö ne asetusehdotuksen nojalla perustettua mekanismia, vai hyödyntävätkö ne jatkossakin muita toimivia mekanismejaan, joilla ratkaistaan oikeudellisia esteitä, vai liittyvätkö ne tiettyjen rajojen osalta muihin toimiviin mekanismeihin (**4 artikla**). Useimpien

¹⁷ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle *Parempi sääntely: paremmilla tuloksilla saadaan aikaan vahvempi unioni* (COM(2016) 615 final, 14.9.2016).

jäsenvaltioiden on todennäköisesti ensiksi hyväksyttävä uutta lainsäädäntöä, jonka nojalla toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa sitoumuksen. Sitoumuksen antamisen jälkeen jäsenvaltio voisi soveltaa naapurijäsenvaltion oikeudellisia säännöksiä ja siten poiketa tavallisesti sovellettavista kansallisista säännöistään. Jotkin jäsenvaltiot voivat pelkästään määrätä, että toimivaltainen viranomainen saa allekirjoittaa lausuman. Siinä viranomainen sitoutuu antamaan virallisen lainsäätämisyjärjestyksen mukaisia säädöksiä, joilla poiketaan tavallisesti sovellettavista kansallisista säännöistä. Kun annetaan sitoumus, joka on sellaisenaan voimassa, tavallisesti sovellettavat kansalliset säännöt pysyvät voimassa, mutta sitoumuksen myötä niistä sallitaan poikkeus. Lausuma puolestaan toimii siten, että tavallisesti sovellettavat kansalliset säännöt muutetaan virallisesti, jolloin niistä säädetään nimenomainen poikkeus.

Jäsenvaltioilla, jotka päättävät hyödyntää asetusehdotuksen mukaista mekanismia, on velvollisuus perustaa kansallisia tai, liittovaltioiden tapauksessa, alueellisia rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteitä, jäljempänä 'koordinoitipiste' (**5 artikla**). Asetuksen **6 artiklassa** luetellaan EU:n tason koordinoitipisteen tehtävät raja-alue-tiedonannossa annetun ilmoituksen mukaisesti. Tämä piste on jo perustettu komission alue- ja kaupunkipolitiikan pääosastoon. Jotta voidaan varmistaa yhdenmukaiset edellytykset tämän asetuksen täytäntöönpanolle, **7 artiklalla** komissiolle siirretään täytäntöönpanovaltaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011¹⁸ mukaisesti. Artiklan nojalla komissio rakentaa tietokannan ja vahvistaa sen ylläpitoa ja tietosuojaa koskevat säännöt sekä luo mallin, jota koordinoitipisteet käyttävät toimittaessaan mekanismin täytäntöönpanoa ja käyttöä koskevia tietoja. Tietokannan on oltava niiden tietosuojaa koskevien säännösten mukainen, jotka on vahvistettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 45/2001¹⁹.

Luku 2 – Sitoumuksen ja lausuman antamismenettely (8–17 artikla)

Sitoumuksen tai lausuman antamismenettely on seuraava: alullepanija valmistelee ja toimittaa aloitetta koskevan asiakirjan (**8 ja 9 artikla**); jäsenvaltio, jota pyydetään soveltamaan naapurijäsenvaltion oikeudellisia säännöksiä, käy aloitteen läpi alustavasti (**10 ja 11 artikla**); sitoumuksen tai lausuman luonnos laaditaan (**12–15 artikla**); lopuksi sitoumus tai lausuma annetaan ja kummankin asiaan liittyvän jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset allekirjoittavat asiakirjan (**16 ja 17 artikla**).

Asetuksen **8 artiklassa** säädetään tarkemmin siitä, mitkä tahot voivat olla alullepanijoita. Näitä ovat a) julkinen tai yksityinen elin, jonka vastuulla on käynnistää tai sekä käynnistää että toteuttaa yhteinen hanke (tällainen elin voi olla esim. yhtiö, joka harjoittaa julkista liikennettä Strasbourgissa ja joka aikoo laajentaa raitiovaunulinjan Saksan rajan yli Kehlin kaupunkiin); tai b) yksi tai useampi paikallis- tai alueviranomainen, joka sijaitsee tai käyttää julkista valtaa tietyllä raja-alueella (esim. Strasbourgin kaupunki, Strasbourgin alueen kuntien yhteistyörakenne Strasbourg Eurométropole tai Kehlin kaupunki); tai c) elin, joka on oikeushenkilö tai muu kuin oikeushenkilö, joka on perustettu rajanylistä yhteistyötä varten ja joka sijaitsee tietyllä raja-alueella tai jonka toimialue kattaa ainakin osan siitä; tällainen elin voi olla esimerkiksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1082/2006)

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovalan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

tarkoitettu eurooppalaisen alueellisen yhteistyön yhtymä, Euroregion- tai Euregio-alue tai vastaava elin (esim. eurooppalainen alueellisen yhteistyön yhtymä Eurodistrict Strasbourg-Ortenau); tai d) organisaatio, joka on perustettu raja-alueiden puolesta edistämään niiden etuja sekä helpottamaan asiaan liittyvien toimijoiden verkostoitumista ja kokemusten vaihtoa; tällaisia organisaatioita ovat esimerkiksi Euroopan raja-alueiden liitto (Association of European Border Regions), Ranskan perustama rajayhteistyöjärjestö (Mission Opérationnelle Transfrontalière) ja Keski-Euroopan rajat ylittävien aloitteiden tukipalvelu (Central European Service for Cross-border Initiatives); tai e) useampi a–d kohdassa tarkoitettu elin yhdessä.

Alullepanijan on laadittava asiakirja, jossa annetaan **9 artiklassa** luetellut tiedot. Poikkeus, joka sallitaan tavallisesti sovellettavasta kansallisesta lainsäädännöstä, rajataan mahdollisimman vähäiseksi sekä alueellisen että ajallisen soveltamisalansa osalta.

Keskeisiä jäsenvaltioiden toimijoita, joiden tehtävänä on huolehtia sitoumuksen tai lausuman antamisesta, ovat kansalliset tai alueelliset koordinointipisteet, jotka pitävät yhteyttä kaikkiin toimivaltaisiin jäsenvaltion viranomaisiin sekä koordinointipisteisiin naapurijäsenvaltiossa (**10 ja 11 artikla**). Koordinointipisteiden on tietyn määräajan kuluessa päätettävä, käynnistävätkö ne sitoumuksen tai lausuman antamiseen johtavan menettelyn, sekä harkittava, onko oikeudellinen este todellinen ja onko esteen poistamiseksi jo olemassa keino, jota voitaisiin soveltaa. Alullepanijaa voidaan pyytää tarkistamaan tai täydentämään toimittamaansa asiakirjaa (**12 artikla**).

Kun aloitetta koskeva asiakirja katsotaan täydelliseksi, koordinointipisteiden on laadittava sitoumus- tai lausumaluonnos ja, jälleen tietyn määräajan kuluessa, päästävä tekstin sisällöstä yhteisymmärrykseen toisen jäsenvaltion kanssa (**13–15 artikla**). Koordinointipisteiden on lopuksi annettava sitoumus tai lausuma (**16 ja 17 artikla**). Allekirjoitetussa sitoumuksessa tai lausumassa on esitettävä 14 artiklan 1 kohdassa luetellut seikat. Allekirjoitettu sitoumus tai lausuma on toimitettava alullepanijalle, naapurijäsenvaltion koordinointipisteelle, oman jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, EU:n koordinointipisteelle sekä viranomaiselle tai elimelle, joka sitoumuksen tai lausuman antaneessa jäsenvaltiossa vastaa virallisten asiakirjojen julkaisemisesta (**17 artiklan 2 kohdan e alakohta**).

Luku 3 – Sitoumusten ja lausumien täytäntöönpano ja valvonta (18–20 artikla)

Sitoumus pannaan täytäntöön tilanteen mukaan joko siten, että muutetaan tavallisesti sovellettavaan lainsäädäntöön perustuvia hallintopäätöksiä, tai siten, että tehdään uusia hallintopäätöksiä, jotka perustuvat naapurijäsenvaltion lainsäädäntöön (**18 artikla**). Jos useat eri viranomaiset ovat toimivaltaisia monimutkaisen oikeudellisen esteen eri osien suhteen, sitoumukseen on liitettävä kutakin viranomaista koskeva aikataulu. Muutetut tai uudet hallintopäätökset on toissijaisuusperiaatteen mukaisesti tehtävä ja toimitettava asianomaisille tahoille kansallisten hallintomenettelylakien mukaisesti (**18 artiklan 5 kohta**).

Lausuma on pantava täytäntöön siten, että toimivaltaiselle lainsäädäntöelimelle jätetään yksi tai useampi kansallisen lainsäädännön muuttamista koskeva ehdotus, jonka avulla tarvittavat poikkeukset toteutetaan (**19 artikla**).

Kun kaikki suunnitellut toimet on pantu täytäntöön, koordinointipisteiden on sekä sitoumuksen että lausuman osalta ilmoitettava asiasta toisen jäsenvaltion koordinointipisteelle ja EU:n koordinointipisteelle (**18 artiklan 4 ja 5 kohta ja 19 artiklan 6 ja 7 kohta**).

Jäsenvaltiot voivat päättää, että koordinointipisteellä on valtuudet muistuttaa toimivaltaista viranomaista 14 artiklan 3 kohdassa ja 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen määräaikojen ja

aikataulujen noudattamisesta. Jos tietyn sitoumuksen tai lausuman yhteydessä vahvistettuja määräaikoja tai aikatauluja ei noudateta, koordinoitipiste voi antaa asiasta tiedon joko viranomaiselle, jonka tehtävänä on valvoa toimivaltaista sitoutuvaa viranomaista, tai toimivaltaiselle hallituksen jäsenelle (**6 artiklan 2 kohdan e alakohta**).

Jäsenvaltioiden olisi päätettävä, minkä viranomaisen tehtävänä on valvoa, että tiettyä sitoumusta tai tietyn lausuman nojalla muutettuja säännöksiä noudatetaan (**20 artikla**). Olisi valvottava niiden oikeuksien ja velvollisuuksien toteutumista, jotka hallintopäätöksessä on osoitettu tietylle taholle. Jäsenvaltion olisi voitava päättää, annetaanko valvonta siirtävän jäsenvaltion eli sen naapurijäsenvaltion viranomaisten tehtäväksi, jonka oikeudellisia säännöksiä jäsenvaltiossa noudatetaan ja jonka viranomaiset tuntevat nuo säännökset paremmin, vai annetaanko valvonta sitoutuvan jäsenvaltion eli naapurijäsenvaltion lainsäädäntöä soveltavan jäsenvaltion omille viranomaisille sillä perusteella, että nämä viranomaiset tuntevat paremmin muun osan jäsenvaltionsa oikeudellisesta järjestelmästä sekä lait, jotka koskevat toimista vastuussa olevia tahoja.

Luku 4 – Sitoumuksiin ja lausumiin liittyvä oikeussuoja (21 ja 22 artikla)

On aiheellista antaa säännöksiä raja-alueella asuvien henkilöiden oikeussuojasta tilanteissa, joissa kyseiset henkilöt katsovat kärsineensä vahinkoa viranomaisten toimista tai laiminlyönneistä näiden soveltaessa toisen jäsenvaltion oikeudellisia säännöksiä sitoumuksen tai lausuman nojalla (**21 artiklan 1 kohta**). Tältä osin sääntelytarve perustuu niissä neuvotteluissa saatuihin kokemuksiin, jotka koskivat eurooppalaisista alueellisen yhteistyön yhtymistä annettua asetusta. Myös jotkin jäsenvaltiot ovat tuoneet esiin huolensa tämän asian osalta.

Sitoutuva jäsenvaltio soveltaa sekä sitoumusten että lausumien osalta naapurijäsenvaltion lainsäädäntöä sellaisena kuin se on sisällytetty sitoutuvan jäsenvaltion omaan lainsäädäntöön. Tästä syystä oikeussuojan antamisen olisi oltava sitoutuvan jäsenvaltion tuomioistuinten tehtävänä myös silloin, kun asiaan liittyvillä henkilöillä on laillinen kotipaikka siirtävässä jäsenvaltiossa. Samaa olisi sovellettava, kun oikeussuojaa haetaan jäsenvaltion hallintopäätöksen riitauttamiseksi (**21 artiklan 2 kohta**). Esimerkiksi hallintopäätös, jonka nojalla raitiovaunu voi toimia Saksan alueella Ranskan lain mukaisesti, olisi voitava riitauttaa ainoastaan Saksan tuomioistuimissa.

Toisenlaista lähestymistapaa olisi sovellettava, kun valituksen kohteena on sitoumuksen tai lausuman soveltamisen valvonta. Esimerkiksi kun Ranskan säännökset on otettu osaksi Saksan lakia ja siten on säädetty poikkeus tavallisesti sovellettavista Saksan säännöksistä ja kun on sovittu, että Ranskan viranomainen valvoo muutetun lain soveltamista Saksassa ja voi omissa nimissään ryhtyä toimiin raja-alueella asuvien henkilöiden, toimivalta kuuluu sen jäsenvaltion tuomioistuimelle, jossa kyseisillä henkilöillä on laillinen kotipaikka (**22 artiklan 1 kohta**). Näin ollen jos Ranskan viranomainen voi tehdä omissa nimissään hallintopäätöksen, joka on osoitettu Ranskassa laillista kotipaikkaansa pitävälle raitiovaunuliikenteen harjoittajalle ja jossa todetaan, että liikenteenharjoittaja ei ole Saksan alueella toimiessaan noudattanut Ranskan lainsäädännön mukaisia, sähkösignaaleja koskevia teknisiä vaatimuksia, Ranskan tuomioistuimet ovat toimivaltaisia. Mutta jos siirtävän jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ei voi toimia omissa nimissään, vaan ainoastaan sitoutuvan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen nimissä, toimivalta kuuluu sitoutuvan jäsenvaltion tuomioistuimelle riippumatta siitä mikä on asiaan liittyvän henkilön laillinen kotipaikka (**22 artiklan 2 kohta**). Näin ollen jos Ranskan viranomainen valvoo Ranskan

lainsäädännön noudattamista mutta hallintopäätös on tehty Saksan viranomaisen nimissä, Saksan tuomioistuimet ovat toimivaltaisia.

Luku 5 – Täytäntöönpano- ja loppusäännökset (23–26 artikla)

Jotta voidaan varmistaa yhdenmukaiset edellytykset tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi ja erityisesti jotta koordinoitipisteet ja komissio voisivat vaihtaa tietojan komission tätä tarkoitusta varten perustaman ja ylläpitämän tietokannan avulla, täytäntöönpanovaltaa olisi siirrettävä komiteamenettelyä koskevan lainsäädännön mukaisesti. Käytännön syistä ja koordinoinnin helpottamiseksi Euroopan rakenne- ja investointirahastojen yhteensovittamisesta vastaava komitea tulee olemaan toimivaltainen komitea näissä kysymyksissä (**23 artikla**).

Loppusäännöksissä²⁰ vahvistetaan, että jäsenvaltioilla on velvollisuus antaa kansalliset säännökset, jotka ovat tarpeen asetusehdotuksen tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi (**24 artiklan 1 kohta**). Lisäksi jäsenvaltioiden on vuoden kuluessa ehdotetun asetuksen voimaantulopäivästä annettava komissiolle tiedoksi kansalliset täytäntöönpanosäännöksensä sekä ilmoitettava kansallisten tai alueellisten koordinoitipisteiden perustamisesta (**24 artiklan 2 kohta**).

Koska kansallisissa säännöksissä täsmennetään, millä tietyn jäsenvaltion raja-alueilla sovelletaan mekanismia, komissio voi arvioida, onko jäsenvaltio on valinnut jonkin toisen mekanismin sellaisille rajoille, joita ei mainita kansallisissa säännöksissä. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin annettava myös nimenomainen ilmoitus tällaisesta 4 artiklan mukaisesta valinnastaan, mutta ilmoitukselle ei ole määräaikaa (**24 artiklan 3 kohta**).

Ehdotuksen **25 artiklassa** säädetään, että komissio antaa kertomuksen ehdotetun asetuksen soveltamisesta viiden vuoden kuluttua asetuksen hyväksymisestä.

Tämän asetuksen soveltamisen aloittamista olisi lykättävä vuodella sen voimaantulon jälkeen, jotta jäsenvaltioilla olisi vuosi aikaa antaa kansalliset täytäntöönpanosäännöksensä (**26 artikla**).

²⁰ Niiden kokemusten perusteella, jotka on saatu asetuksen (EY) N:o 1082/2006 vastaavista säännöksistä (16–18 artikla).

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**rajanylisissä tilanteissa esiintyvien oikeudellisten ja hallinnollisten esteiden poistamismekanismista**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 175 artiklan kolmannen kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²¹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²²,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 175 artiklan kolmannessa kohdassa määrätään, että sopimuksessa tarkoitetun taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta koskevan tavoitteen toteuttamiseksi voidaan päättää mainitun artiklan ensimmäisessä kohdassa lueteltujen rahastojen ulkopuolisista erityistoimista. Koko unionin sopusointuinen kehitys ja taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden lujittaminen edellyttävät alueellisen yhteistyön tehostamista. Tässä tarkoituksessa on asianmukaista toteuttaa tarvittavat toimenpiteet niiden olosuhteiden parantamiseksi, joissa alueellista yhteistyötä koskevia toimia pannaan täytäntöön.
- (2) SEUT-sopimuksen 174 artiklassa huomioidaan raja-alueisiin kohdistuvat haasteet ja määrätään, että EU:n on kiinnitettävä erityistä huomiota näihin alueisiin kehittäessään ja harjoittaessaan toimintaa, jolla lujitetaan EU:n taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta. Unionin maa- ja merirajojen lukumäärä on kasvanut, ja niinpä unionilla ja sen Euroopan vapaakauppaliittoon (EFTA) kuuluvilla lähinaapureilla on neljäkymmentä sisäistä maarajaa.
- (3) Tiedonannossaan *Kasvun ja yhteenkuuluvuuden edistäminen EU:n raja-alueilla*²³, jäljempänä 'raja-alue-tiedonanto', komissio on todennut, että viime vuosikymmeninä Euroopan yhdentyminen on auttanut sisäraja-alueita muuntumaan lähinnä syrjäalueista kasvun ja mahdollisuuksien alueiksi. Vuonna 1992 toteutuneiden sisämarkkinoiden myötä tullimuodollisuudet ovat poistuneet, teknisiä sääntöjä on yhtenäistetty tai tunnustettu vastavuoroisesti ja kilpailu on alentanut hintoja. Tämä on lisännyt EU:n

²¹ Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

²² Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

²³ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille *Kasvun ja yhteenkuuluvuuden edistäminen EU:n raja-alueilla* (COM(2017) 534 final, 20.9.2017).

tuottavuutta ja vähentänyt kustannuksia. EU:n sisäinen kauppa on lisääntynyt 15 prosenttia vuosikymmenen aikana. On synnitetty uutta kasvua ja luotu noin 2,5 miljoonaa uutta työpaikkaa.

- (4) Raja-alue tiedonannossa on esitetty näyttöä myös siitä, että raja-alueilla esiintyy edelleen monia oikeudellisia esteitä. Esteet koskevat etenkin terveystalvveluja, työlainsäädäntöä, verotusta ja yritystoiminnan kehittämistä, ja lisäksi esteitä syntyy hallintokäytäntöjen ja kansallisten lakien eroavaisuuksista. Euroopan alueellisen yhteistyön rahoitustuki ja institutionaalinen tuki, jota on annettu eurooppalaisten alueellisen yhteistyön yhtymien avulla, eivät yksinään riitä poistamaan näitä esteitä, jotka todella heikentävät yhteistyön tuloksellisuutta.
- (5) Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteesta, joka tunnetaan paremmin nimellä Interreg-ohjelma²⁴, on vuodesta 1990 tuettu yhteistyöohjelmia unionin raja-alueilla, myös raja-alueilla EFTA-maiden kanssa. Interreg-ohjelmasta on rahoitettu tuhansia hankkeita ja aloitteita, joiden avulla on edistetty Euroopan yhdentymistä. Interreg-ohjelman suurimpia saavutuksia ovat luottamuksen lisääntyminen ja yhteyksien, ympäristön ja terveystalvvelujen parantuminen sekä talouskasvu. Interreg-ohjelma on tukenut monenlaisia hankkeita ihmisten välisistä hankkeista infrastruktuuri-investointeihin ja institutionaalisiin yhteistyöaloitteisiin. Näin sillä on ollut aitoa vaikutusta raja-alueilla, joiden muutosta se on edistänyt. Interreg-ohjelma on tukenut yhteistyötä myös tietyillä merirajoilla. Oikeudelliset esteet ovat kuitenkin paljon pienempi ongelma merirajoilla, sillä on fyysisesti mahdotonta, että ihmiset ylittävät merirajan päivittäin tai useita kertoja viikossa työn tai opiskelun vuoksi, tehdäkseen ostoksia, käyttääkseen yleisen taloudellisen edun mukaisia palveluita tai yhdistääkseen näitä toimia taikka saadakseen ensiapua.
- (6) Rajanylyseen yhteistyöhön suunnattua Interreg-ohjelman rahoitustukea on täydennetty eurooppalaisilla alueellisen yhteistyön yhtymillä, joita on perustettu vuodesta 2006 lähtien Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1082/2006²⁵ nojalla. Kyseisen asetuksen 7 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan eurooppalaiset alueellisen yhteistyön yhtymät eivät kuitenkaan voi käyttää sääntelyvaltaa ratkaistakseen rajanylysisissä tilanteissa esiintyviä oikeudellisia ja hallinnollisia esteitä.
- (7) Raja-alue tiedonannossaan komissio viittasi muun muassa aloitteeseen, joka käynnistettiin vuonna 2015 Luxemburgin puheenjohtajakaudella. Eräät jäsenvaltiot harkitsevat uutta välinettä, jolla yksinkertaistettaisiin rajanylyisiä hankkeita. Ideana on, että yhden jäsenvaltion sääntöjä sovellettaisiin – vapaaehtoisuuden ja toimivaltaisten viranomaisten sopimuksen pohjalta – myös naapurimaassa. Välinettä hyödynnettäisiin yksittäisessä, ajallisesti rajatussa hankkeessa tai toimessa, joka toteutettaisiin raja-alueella paikallis- ja/tai alueviranomaisten aloitteesta.
- (8) Vaikka eräissä unionin osissa on useita tehokkaita rajanylysen yhteistyön mekanismeja, jotka toimivat hallitustenvälisellä, alueellisella tai paikallisella tasolla, nämä mekanismit eivät kata kaikkia unionin raja-alueita. Tämänhetkisten järjestelmien täydentämiseksi on siksi tarpeen perustaa vapaaehtoinen mekanismi, jolla poistetaan oikeudellisia ja hallinnollisia esteitä kaikilla raja-alueilla.

²⁴ Interreg-ohjelmalla on ollut viisi perättäistä ohjelmakautta: Interreg I (1990–1993), Interreg II (1994–1999), Interreg III (2000–2006), Interreg IV (2007–2013) and Interreg V (2014–2020).

²⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1082/2006, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2006, eurooppalaisesta alueellisen yhteistyön yhtymästä (EAYY) (EUVL L 210, 31.7.2006, s. 19).

- (9) Jäsenvaltioiden perustuslailliset ja institutionaaliset rakenteet otetaan täysimääräisesti huomioon siten, että mekanismin käytön olisi oltava vapaaehtoista silloin kun jonkin jäsenvaltion jollakin raja-alueella on käytössä jokin toinen toimiva mekanismi tai kun tällainen mekanismi voitaisiin perustaa naapurijäsenvaltion kanssa. Mekanismin olisi koostuttava kahdesta toimenpiteestä, jotka ovat eurooppalaista rajanylistä lainsäädännön soveltamista koskevan sitoumuksen, jäljempänä 'sitoumus', allekirjoittaminen ja antaminen tai eurooppalaisen rajanylistä lainsäädännön soveltamista koskevan lausuman, jäljempänä 'lausuma', allekirjoittaminen.
- (10) Sitoumuksen olisi oltava sellaisenaan voimassa, mikä tarkoittaa sitä, että sitoumuksen antamisen nojalla tiettyjä jonkin jäsenvaltion oikeudellisia säännöksiä sovelletaan naapurijäsenvaltion alueella. Olisi myös hyväksyttävä se, että jäsenvaltioiden on annettava lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävä säädös sitoumuksen sallimisesta. Näin vältetään se, että säädöksistä, jotka lainsäädäntöelin on virallisesti hyväksynyt, säätäisi poikkeuksia muu viranomainen kuin lainsäädäntöelin. Tällaiset poikkeukset voisivat olla vastoin oikeudellista selkeyttä ja läpinäkyvyyttä tai molempia.
- (11) Kun annetaan lausuma, jäsenvaltiossa on silti annettava lainsäätämisyjärjestystä noudattaen hyväksyttävä säädös. Viranomaisen olisi lausumassaan todettava virallisesti, että se käynnistää tiettyyn määräaikaan mennessä lainsäädäntömenettelyn, joka on tarpeen tavallisesti sovellettavan kansallisen lainsäädännön muuttamiseksi ja naapurijäsenvaltion lain soveltamiseksi nimenomaisen poikkeuksen nojalla.
- (12) Oikeudelliset esteet haittaavat etupäässä henkilöitä, jotka toimivat maarajojen yli, sillä he ylittävät rajan päivittäin tai viikoittain. Jotta tämän asetuksen vaikutukset kohdistuisivat lähimpänä rajaa oleviin alueisiin, joiden integraatio ja vuorovaikutus naapurijäsenvaltioiden kanssa ovat kaikkein tiiviimpiä, tätä asetusta olisi sovellettava raja-alueisiin, jotka muodostuvat kahden tai useamman jäsenvaltion NUTS 3 -tason²⁶ maaraja-alueista. Tämä ei saisi estää jäsenvaltioita soveltamasta mekanismeja myös merirajoihin ja ulkorajoihin muiden kuin EFTA-maiden kanssa.
- (13) Mekanismin osallistuvien jäsenvaltioiden viranomaisten toimintaa olisi koordinoitava sekä jäsenvaltioiden sisällä että naapurijäsenvaltioiden välillä. Joissakin jäsenvaltioissa viranomaiset voivat olla kansallisia ja alueellisia elimiä. Jokainen mekanismia hyödyntävä jäsenvaltio olisi velvoitettava perustamaan kansallisia ja tarvittaessa alueellisia rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteitä, jäljempänä 'koordinoitipiste'. Lisäksi olisi määritettävä näiden koordinoitipisteiden tehtävät ja toimivaltuudet mekanismin eri vaiheissa eli sitoumusten ja lausumien alullepanossa, antamisessa, täytäntöönpanossa ja valvonnassa.
- (14) Komission olisi raja-alue tiedonannossa annetun ilmoituksen mukaisesti perustettava unionin tason koordinoitipiste. Tämä koordinoitipiste pitäisi yhteyttä kansallisiin ja tarvittaessa alueellisiin koordinoitipisteisiin. Komissio perustaa sitoumuksia ja lausumia koskevan tietokannan ja pitää sitä yllä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001²⁷ mukaisesti.
- (15) Tässä asetuksessa olisi vahvistettava sitoumusten ja lausumien antamista koskeva menettely ja kuvattava menettelyn eri vaiheet yksityiskohtaisesti. Menettely alkaa aloitetta koskevan asiakirjan valmistelusta ja toimittamisesta viranomaiselle.

²⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1059/2003, annettu 26 päivänä toukokuuta 2003, yhteisestä tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistöstä (NUTS) (EUVL L 154, 21.6.2003, s. 1).

²⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

Jäsenvaltio, jonka on määrä soveltaa naapurijäsenvaltion oikeudellisia säännöksiä, analysoi asiakirjan alustavasti. Tämän jälkeen sitoumus tai lausuma valmistellaan ja lopuksi annetaan. Lisäksi olisi vahvistettava yksityiskohtaisesti, mitä tietoja aloitetta koskevassa asiakirjassa sekä sitoumusten ja lausumien luonnoksissa ja lopullisissa versioissa on esitettävä. Myös sovellettavat määräajat olisi vahvistettava.

- (16) Tässä asetuksessa olisi määritettävä, ketkä voivat toimia yhteisen hankkeen alullepanijoina. Koska mekanismilla pyritään parantamaan yhteisten rajanylisten hankkeiden toteuttamista, ensimmäisen alullepanijoiden ryhmän tulisi koostua elimistä, jotka käynnistävät tai sekä käynnistävät että toteuttavat yhteisiä hankkeita. Käsite 'hanke' olisi ymmärrettävä laajassa merkityksessä, jolloin hanke voi olla yksittäinen infrastruktuurikohde tai useiden toimintojen kokonaisuus tietyllä alueella tai näiden kahden yhdistelmä. Toiseksi paikallisella tai alueellisella viranomaisella, joka sijaitsee tai käyttää julkista valtaa raja-alueella, olisi oltava valtuudet ehdottaa poikkeusta sellaisesta kansallisesta lainsäädännöstä, joka muodostaa esteen mutta jonka muuttaminen tai josta poikkeaminen kuuluu jonkin toisen toimielimen toimivaltaan. Kolmanneksi rajanylistä yhteistyötä varten perustettujen elinten, jotka sijaitsevat raja-alueella tai joiden toiminta kattaa ainakin osan kyseisestä alueesta, pitäisi toimia alullepanijoina. Tällaisia elimiä voisivat olla muun muassa eurooppalaiset alueellisen yhteistyön yhtymät tai vastaavat elimet, jotka pyrkivät tekemään jäsenneltyä rajanylistä kehitystyötä. Lisäksi rajanyliseen yhteistyöhön erikoistuneiden elinten, joilla voi olla tietoa myös siitä, miten vastaava este on poistettu tehokkaasti muualla unionissa, olisi voitava toimia alullepanijoina. Jotta saataisiin aikaan synergiaa esteen vuoksi suoranaista haittaa kokevien elinten ja yleisesti rajanyliseen yhteistyöhön perehtyneiden elinten välillä, kaikki ryhmät voivat toimia mekanismin alullepanijoina yhdessä.
- (17) Kansallisten tai alueellisten koordinoitipisteiden olisi oltava keskeisiä jäsenvaltion toimijoita sitoumusten tai lausumien antamisessa. Koordinoitipisteet pitävät yhteyttä kaikkiin toimivaltaisiin jäsenvaltion viranomaisiin sekä naapurijäsenvaltioiden koordinoitipisteisiin. Olisi myös todettava selkeästi, että koordinoitipiste voi päättää, käynnistetäänkö sitoumuksen tai lausuman antamiseen johtava menettely vai voidaananko yksi tai useampi oikeudellinen este poistaa jo olemassa olevilla välineillä. Toisaalta olisi myös säädettävä, että jäsenvaltio, jonka oikeudellisia säännöksiä on määrä soveltaa toisessa jäsenvaltiossa, voi kieltää lainsäädäntönsä soveltamisen alueensa ulkopuolella. Kaikki päätökset olisi perusteltava asianmukaisesti ja annettava tiedoksi asianomaisille tahoille.
- (18) Tässä asetuksessa olisi vahvistettava yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat annettavien ja allekirjoitettavien sitoumusten ja lausumien täytäntöönpanoa, soveltamista ja valvontaa.
- (19) Kun pannaan täytäntöön sitoumus, joka on sellaisenaan voimassa, olisi sovellettava toisen jäsenvaltion kansallisia säännöksiä. Tämän olisi tarkoitettava joko sitä, että muutetaan oikeudellisesti sitovia hallintopäätöksiä, jotka on jo tehty tavallisesti sovellettavan kansallisen lainsäädännön nojalla, tai jos tällaisia hallintopäätöksiä ei ole vielä tehty, sitä, että tehdään uusia hallintopäätöksiä toisen jäsenvaltion lainsäädännön nojalla. Jos useat eri viranomaiset ovat toimivaltaisia monimutkaisen oikeudellisen esteen eri osien suhteen, sitoumukseen olisi liitettävä kutakin esteen osaa koskeva toteuttamisaikataulu. Muutetut tai uudet hallintopäätökset olisi toissijaisuusperiaatteen mukaisesti tehtävä ja toimitettava asianomaisille tahoille kansallisten hallintomenettelylakien mukaisesti.

- (20) Lausumien täytäntöönpanossa on keskeistä valmistella ja toimittaa lainsäädäntöelimelle lainsäädäntöehdotus, jolla muutetaan voimassa olevaa kansallista lakia tai säädetään siitä poikkeus. Kun muutokset tai poikkeukset on annettu, ne olisi julkaistava ja – kuten sitoumukset – myös pantava täytäntöön muuttamalla olemassa olevia tai tekemällä uusia oikeudellisesti sitovia hallintopäätöksiä.
- (21) Olisi valvottava niiden oikeuksien ja velvollisuuksien toteutumista, jotka oikeudellisesti sitovissa päätöksissä on määrätty tietyille taholle. Jäsenvaltion olisi voitava päättää, annetaanko valvonta siirtävän jäsenvaltion eli sen naapurijäsenvaltion viranomaisten tehtäväksi, jonka oikeudellisia säännöksiä jäsenvaltiossa noudatetaan ja jonka viranomaiset tuntevat nuo säännökset paremmin, vai annetaanko valvonta sitoutuvan jäsenvaltion eli naapurijäsenvaltion lainsäädäntöä soveltavan jäsenvaltion omille viranomaisille sillä perusteella, että nämä viranomaiset tuntevat paremmin muun osan jäsenvaltionsa oikeudellisesta järjestelmästä sekä lait, jotka koskevat toimista vastuussa olevia tahoja.
- (22) Olisi selvennettävä, miten suojataan raja-alueilla asuvia henkilöitä, joihin sitoumuksen soveltaminen ja valvonta sekä lausuman nojalla muutetun lainsäädännön soveltaminen ja valvonta vaikuttavat suoraan tai välillisesti ja jotka katsovat kärsineensä vahinkoa soveltamiseen liittyvistä toimista tai laiminlyönneistä. Sitoutuva jäsenvaltio soveltaa sekä sitoumuksen että lausuman osalta naapurijäsenvaltion lainsäädäntöä sellaisena kuin se on sisällytetty sitoutuvan jäsenvaltion omaan lainsäädäntöön. Tästä syystä oikeussuojan antamisen olisi oltava sitoutuvan jäsenvaltion tuomioistuinten tehtävänä myös silloin, kun asiaan liittyvillä henkilöillä on laillinen kotipaikka siirtävässä jäsenvaltiossa. Samaa periaatetta olisi sovellettava, kun oikeussuojaa haetaan jäsenvaltion hallintopäätöksen riitauttamiseksi. Toisenlaista lähestymistapaa olisi kuitenkin sovellettava, kun oikeussuojajavaateen kohteena on sitoumuksen ja lausuman soveltamisen valvonta. Kun siirtävän jäsenvaltion viranomainen on ottanut tehtäväkseen valvoa sitoutuvan jäsenvaltion muutettujen oikeudellisten säännösten soveltamista ja sillä on valtuudet toimia raja-alueella asuviin henkilöihin nähden sitoutuvan jäsenvaltion viranomaisten puolesta mutta omissa nimissään, toimivallan tulisi kuulua sen jäsenvaltion tuomioistuimille, jossa asiaan liittyvillä henkilöillä on laillinen kotipaikka. Toisaalta jos siirtävän jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ei voi toimia omissa nimissään, vaan ainoastaan sitoutuvan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen nimissä, toimivallan olisi kuuluttava sitoutuvan jäsenvaltion tuomioistuimille riippumatta siitä, mikä on asiaan liittyvän henkilön laillinen kotipaikka.
- (23) Olisi vahvistettava säännöt, jotka koskevat tämän asetuksen täytäntöönpanoa ja soveltamisen valvontaa sekä kansallisiin täytäntöönpanosääntöihin liittyviä jäsenvaltioiden velvoitteita.
- (24) Komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa 8 artiklan mukaisen tietokannan perustamista varten. Komissio vahvistaa tietokannan hallinnointia ja tietosuojaa koskevat säännöt sekä luo mallin, jota koordinoitipisteet käyttävät toimittaessaan mekanismin täytäntöönpanoa ja hyödyntämistä koskevia tietoja. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 182/2011²⁸ vahvistetun neuvoo-antavan menettelyn mukaisesti. Käytännön syiden ja koordinoinnin helpottamiseksi Euroopan rakenne- ja investointirahastojen

²⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

yhteensovittamisesta vastaavan komitean olisi oltava toimivaltainen komitea täytäntöönpanosäädösten antamismenettelyssä.

- (25) Kansallisissa täytäntöönpanosäännöissä on täsmennettävä, mitkä jäsenvaltion raja-alueet kuuluvat sitoumuksen tai lausuman piiriin. Jos jotakin rajaa ei mainita kansallisissa säännöissä, komissio voi arvioida, onko jäsenvaltio päättänyt tuon rajan osalta soveltaa jotain toista mekanismia.
- (26) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan periaatteita, jotka on tunnustettu Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, erityisesti oikeutta henkilötietojen suojaan (perusoikeuskirjan 8 artikla), oikeutta koulutukseen (14 artikla), oikeutta tehdä työtä ja harjoittaa vapaasti valitsemaansa tai hyväksymäänsä ammattia, erityisesti vapautta hakea työtä, tehdä työtä, sijoittautua tai tarjota palveluja missä tahansa jäsenvaltiossa (15 artikla), elinkeinovapautta (16 artikla), oikeutta sosiaaliturvaan ja toimeentuloturvaan (34 artikla), oikeutta terveyden suojeluun (35 artikla) ja mahdollisuutta käyttää yleistä taloudellista etua koskevia palveluja (36 artikla).
- (27) Alueellista yhteistyötä koskevat edellytykset olisi luotava Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEU-sopimus', 5 artiklan 3 kohdassa vahvistettua toissijaisuusperiaatetta noudattaen. Jäsenvaltiot ovat käynnistäneet yksipuolisia, kahdenvälisiä ja jopa monenvälisiä aloitteita raja-alueiden oikeudellisten esteiden poistamiseksi. Näitä mekanismeja ei kuitenkaan ole käytössä kaikissa jäsenvaltioissa eikä tietyn jäsenvaltion kaikilla rajoilla. Tähänastisilla EU:n tason välineillä (Interreg-ohjelma rahoituksen alalla ja eurooppalaiset alueellisen yhteistyön yhtymät oikeudellisella alalla) ei ole kyetty poistamaan raja-alueiden oikeudellisia esteitä kaikkialta EU:sta. Näistä syistä jäsenvaltiot eivät voi saavuttaa ehdotetun toimen tavoitteita riittävällä tavalla kansallisella, alueellisella eivätkä paikallisella tasolla. Ehdotetun toimen laajuuden ja vaikutusten vuoksi sen tavoitteet voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unionin lainsäätäjän toimet ovat tarpeen.
- (28) SEU-sopimuksen 5 artiklan 4 kohdassa määrätyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti unionin toiminnan sisältö ja muoto eivät saa ylittää sitä, mikä on tarpeen perussopimusten tavoitteiden saavuttamiseksi. Tällä asetuksella perustettavan mekanismin hyödyntäminen on vapaaehtoista. Jos jäsenvaltio päättää, että tietyllä rajalla, joka sillä on yhden tai useamman naapurijäsenvaltion kanssa, raja-alueen oikeudelliset esteet poistetaan sellaisten toimivien mekanismien avulla, jotka jäsenvaltio on perustanut kansallisella tasolla tai jotka se on virallisia tai epävirallisia muotoja noudattaen perustanut yhdessä yhden tai useamman naapurijäsenvaltion kanssa, tämän asetuksen mukaista mekanismia ei tarvitse ottaa käyttöön. Samoin jos jäsenvaltio päättää, että tietyn rajan osalta, joka sillä on yhden tai useamman naapurijäsenvaltion kanssa, se liittyy sellaiseen toimivaan mekanismiin, jonka yksi tai useampi naapurijäsenvaltio on virallisia tai epävirallisia muotoja noudattaen perustanut, ja liittyminen tällaiseen mekanismiin on mahdollista, tämän asetuksen mukaista mekanismia ei tarvitse ottaa käyttöön. Tämä asetus ei niin ollen ylitä sitä, mikä on tarpeen asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi sellaisilla raja-alueilla, joiden osalta jäsenvaltioiden viranomaisilla ei ole tehokkaita mekanismeja oikeudellisten esteiden poistamiseksi,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

Yleiset säännökset

1 artikla

Kohde

1. Tällä asetuksella perustetaan mekanismi, jonka nojalla jäsenvaltiossa voidaan jonkin raja-alueen osalta soveltaa toisen jäsenvaltion oikeudellisia säännöksiä, mikäli ensiksi mainitun jäsenvaltion oikeudellisten säännösten soveltamisen seurauksena muodostuisi yhteisen hankkeen toteuttamista haittaava oikeudellinen este.
2. Mekanismiin on sisällytettävä yksi seuraavista toimenpiteistä:
 - a) eurooppalaisen rajanylistä lainsäädännön soveltamista koskevan sitoumuksen, jäljempänä 'sitoumus', antaminen; sitoumus on voimassa sellaisenaan;
 - b) eurooppalaisen rajanylistä lainsäädännön soveltamista koskevan lausuman, jäljempänä 'lausuma', antaminen; lausuma edellyttää lainsäädäntömenettelyn toteuttamista jäsenvaltiossa.
3. Tässä asetuksessa vahvistetaan myös
 - a) rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteiden rakenne ja tehtävät jäsenvaltioissa,
 - b) mekanismiin liittyvä komission koordinoititehtävä ja
 - c) mekanismiin liittyvät oikeussuojasäännökset, jotka koskevat raja-alueella asuvia henkilöitä.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan 3 artiklan 1 alakohdassa määriteltyihin raja-alueisiin.
2. Jos jäsenvaltio koostuu useista alueellisista yksiköistä, joilla on lainsäädäntövaltaa, tätä asetusta on sovellettava myös näihin alueellisiin yksiköihin sekä niiden viranomaisiin ja oikeudellisiin säännöksiin.

3 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'raja-alueella' aluetta, joka muodostuu kahden tai useamman jäsenvaltion NUTS 3 -tason maaraja-alueista;
- 2) 'yhteisellä hankkeella' mitä tahansa johonkin raja-alueeseen vaikuttavaa infrastruktuurikohdetta tai mitä tahansa jollakin raja-alueella tarjottavaa, yleisen taloudellisen edun mukaista palvelua;
- 3) 'oikeudellisella säännöksellä' mitä tahansa yhteiseen hankkeeseen sovellettavaa oikeudellista tai hallinnollista säännöstä, sääntöä tai hallintokäytäntöä, riippumatta siitä, onko sen antanut, siitä päättänyt tai sen pannut täytäntöön lainsäädäntö- vai täytäntöönpanoelin;

- 4) 'oikeudellisella esteellä' mitä tahansa yhteisen hankkeen suunnitteluun, kehittämiseen, henkilöstön palkkaamiseen, rahoitukseen tai toimintaan liittyvää oikeudellista säännöstä, joka haittaa raja-alueen luontaisten mahdollisuuksien hyödyntämistä rajanylisessä vuorovaikutuksessa;
- 5) 'alullepanijalla' toimijaa, joka on havainnut oikeudellisen esteen ja käynnistää mekanismin toimittamalla aloitetta koskevan asiakirjan;
- 6) 'aloitetta koskevalla asiakirjalla' asiakirjaa, jonka yksi tai useampi alullepanija laatii käynnistääkseen mekanismin;
- 7) 'sitoutuvalla jäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, jonka alueella sovelletaan sitoumuksen tai lausuman nojalla yhtä tai useampaa siirtävän jäsenvaltion oikeudellista säännöstä tai jossa soveltuvan oikeudellisen säännöksen puuttuessa otetaan käyttöön tapauskohtainen oikeudellisen esteen poistamismenetelmä;
- 8) 'siirtävällä jäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, jonka oikeudellisia säännöksiä sitoutuvassa jäsenvaltiossa sovelletaan tietyn sitoumuksen tai lausuman nojalla;
- 9) 'toimivaltaisella sitoutuvalla viranomaisella' sitoutuvan jäsenvaltion viranomaista, jolla on tietyn sitoumuksen osalta toimivalta hyväksyä siirtävän jäsenvaltion oikeudellisten säännösten soveltaminen sitoutuvan jäsenvaltion alueella tai jolla on tietyn lausuman osalta toimivalta sitoutua siihen, että lainsäädäntömenettely tarvittavan poikkeuksen säätämiseksi sitoutuvan jäsenvaltion oikeudellisista säännöksistä käynnistetään;
- 10) 'toimivaltaisella siirtävällä viranomaisella' siirtävän jäsenvaltion viranomaista, jonka toimivaltaan kuuluu sitoutuvassa jäsenvaltiossa sovellettavaksi tulevien, siirtävän jäsenvaltion oikeudellisten säännösten antaminen sekä niiden soveltaminen oman jäsenvaltion alueella tai molemmat;
- 11) 'soveltamisalueella' sitoutuvan jäsenvaltion maantieteellistä aluetta, jolla sovelletaan siirtävän jäsenvaltion oikeudellisia säännöksiä tai tapauskohtaista oikeudellisen esteen poistamismenetelmää.

4 artikla

Jäsenvaltioiden käytettävissä olevat vaihtoehdot oikeudellisten esteiden poistamiseksi

1. Jäsenvaltion on valittava joko mekanismin tai sellaisten olemassa olevien keinojen hyödyntäminen, joilla poistetaan yhteisen hankkeen toteuttamista koskevia oikeudellisia esteitä raja-alueen tietyllä, yhden tai useamman naapurijäsenvaltion kanssa yhteisellä rajalla.
2. Jäsenvaltio voi päättää myös, että tietyn rajan osalta, joka sillä on yhden tai useamman naapurijäsenvaltion kanssa, se liittyy sellaiseen toimivaan mekanismiin, jonka yksi tai useampi naapurijäsenvaltio on virallisia tai epävirallisia muotoja noudattaen perustanut.
3. Jäsenvaltiot voivat hyödyntää mekanismeja myös meriraja-alueilla tai raja-alueilla, jonka muodostavat yhtäältä yksi tai useampi jäsenvaltio ja toisaalta yksi tai useampi kolmas maa tai merentakainen maa tai alue.
4. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tämän artiklan nojalla tekemistään päätöksistä.

5 artikla

Rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteet

1. Kun jäsenvaltio päättää hyödyntää mekanismia, sen on perustettava yksi tai useampi rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipiste, jollakin seuraavista tavoista:
 - a) jäsenvaltio nimeää kansallisella tai alueellisella tasolla tai molemmilla tasoilla rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteen, joka toimii erillisenä elimenä;
 - b) jäsenvaltio sijoittaa rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteen olemassa olevaan viranomaiseen tai elimeen kansallisella tai alueellisella tasolla;
 - c) jäsenvaltio antaa kansallisen tai alueellisen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteen tehtävät sopivalle viranomaiselle tai elimelle, joka hoitaa näitä tehtäviä muiden tehtäviensä ohella.
2. Sitoutuvien jäsenvaltioiden ja siirtävien jäsenvaltioiden on päätettävä myös,
 - a) kuuluuko rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteen toimivaltaan vai toimivaltaisen sitoutuvan tai siirtävän viranomaisen toimivaltaan antaa sitoumus, allekirjoittaa se sekä päättää, että kansallisesta lainsäädännöstä poiketaan sitoumuksen voimaantulopäivästä, ja
 - b) kuuluuko rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteen toimivaltaan vai toimivaltaisen sitoutuvan tai siirtävän viranomaisen toimivaltaan allekirjoittaa lausuma ja todeta tuossa lausumassa virallisesti, että toimivaltainen sitoutuva viranomainen ryhtyy tarvittaviin toimiin, jotta jäsenvaltion toimivaltaiset lainsäädäntöelimet antavat lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäviä säädöksiä tai muita kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäviä säädöksiä tietyn määräajan kuluessa.
3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle nimeämänsä rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteet tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivään mennessä.

6 artikla

Rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteiden tehtävät

1. Kullakin rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteellä on oltava ainakin seuraavat tehtävät:
 - a) jäljempänä 10 ja 11 artiklassa tarkoitettujen menettelyiden toteuttaminen;
 - b) kaikkien oman jäsenvaltionsa aluetta koskevien sitoumusten ja lausumien valmistelun, allekirjoittamisen, täytäntöönpanon ja valvonnan koordinoiminen;
 - c) sellaisen tietokannan kehittäminen ja ylläpitäminen, joka kattaa kaikki rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteet oman jäsenvaltion alueella;
 - d) yhteydenpito yhdessä tai useammassa naapurijäsenvaltiossa oleviin rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteisiin sekä muiden sellaisten alueellisten yksiköiden rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteisiin, jotka sijaitsevat omassa tai muussa jäsenvaltiossa ja joilla on lainsäädäntövaltaa;

- e) yhteydenpito komissioon;
 - f) komission tukeminen tämän pitäessä yllä lausumien ja sitoumusten tietokantaa.
2. Kukin jäsenvaltio tai kukin kyseisen jäsenvaltion alueellinen yksikkö, jolla on lainsäädäntövaltaa, voi päättää antaa asianomaiselle rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteelle lisäksi seuraavat tehtävät:
- a) tarvittaessa sitoumusten tai lausumien antaminen 16 artiklan 2 kohdan ja 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti;
 - b) alullepanijan tukeminen tämän pyynnöstä muun muassa selvittämällä, mikä on toimivaltainen sitoutuva viranomainen omassa jäsenvaltiossa tai toimivaltainen siirtävä viranomainen toisessa jäsenvaltiossa;
 - c) aloitetta koskevan asiakirjan alustava analysointi sellaisessa toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan toimivaltaisen sitoutuvan viranomaisen pyynnöstä, jossa ei ole omaa rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipistettä;
 - d) kaikkien oman jäsenvaltion aluetta koskevien sitoumusten ja lausumien täytäntöönpanon valvonta;
 - e) toimivaltaisen sitoutuvan viranomaisen muistuttaminen siitä, että sen on noudatettava tietyssä sitoumuksessa tai lausumassa mainittuja määräaikoja, ja vastauksen pyytäminen kyseiseltä viranomaiselta tiettyyn määräaikaan mennessä;
 - f) ilmoituksen tekeminen toimivaltaista sitoutuvaa viranomaista valvovalle viranomaiselle siitä, että toimivaltainen sitoutuva viranomainen ei ole noudattanut sitoumuksessa tai lausumassa mainittuja määräaikoja.
3. Jos ainakin yksi oikeudellisista esteistä liittyy seikkaan, jota koskeva lainsäädäntövalta kuuluu kansalliselle tasolle, rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteen on huolehdittava 9–17 artiklassa tarkoitetuista tehtävistä ja koordinoitava toimia yhden tai useamman samassa jäsenvaltiossa sijaitsevan, asiaan liittyvän alueellisen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteen kanssa, paitsi jos jäsenvaltio on päättänyt, että 14–17 artiklassa tarkoitettut tehtävät annetaan toimivaltaiselle sitoutuvalla viranomaisella kansallisella tasolla.
4. Jos yksikään oikeudellisista esteistä ei liity seikkaan, jota koskeva lainsäädäntövalta kuuluu kansalliselle tasolle, toimivaltaisen alueellisen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteen on huolehdittava 9–17 artiklassa tarkoitetuista tehtävistä ja siinä tapauksessa, että yhteinen hanke liittyy useampaan kuin yhteen alueelliseen yksikköön, koordinoitava toimia yhden tai useamman muun samassa jäsenvaltiossa sijaitsevan alueellisen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteen kanssa, paitsi jos jäsenvaltio on päättänyt, että 14–17 artiklassa tarkoitettut tehtävät annetaan kansalliselle rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteelle. Toimivaltaisen alueellisen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteen on annettava kansalliselle rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteelle tieto kaikista sitoumus- tai lausumamenettelyistä.

7 artikla

Komission koordinointitehtävät

1. Komissio huolehtii seuraavista koordinointitehtävistä:
- a) yhteydenpito rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteisiin;

- b) kaikkia kansallisia ja alueellisia rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteitä koskevan luettelon julkaiseminen ja ajan tasalla pitäminen;
 - c) kaikkia sitoumuksia ja lausumia koskevan tietokannan perustaminen ja ylläpitäminen.
2. Komissio antaa täytäntöönpanosäädöksen 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun tietokannan toiminnasta sekä lomakkeista, joita rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteiden on käytettävä toimittaessaan mekanismin täytäntöönpanoon ja hyödyntämiseen liittyviä tietoja. Tämä täytäntöönpanosäädös hyväksytään 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

II LUKU

Sitoumuksen antamista ja allekirjoittamista ja lausuman allekirjoittamista koskeva menettely

8 artikla

Aloitetta koskevan asiakirjan valmistelu ja toimittaminen

1. Alullepanijan on yksilöitävä oikeudellinen este, joka koskee yhteisen hankkeen suunnittelua, kehittämistä, henkilöstön palkkaamista, rahoitusta tai toimintaa.
2. Alullepanijan on oltava jokin seuraavista:
 - a) julkinen tai yksityinen elin, jonka vastuulla on käynnistää tai sekä käynnistää että toteuttaa yhteinen hanke;
 - b) yksi tai useampi paikallinen tai alueellinen viranomainen, joka sijaitsee tai käyttää julkista valtaa raja-alueella;
 - c) elin, joka on oikeushenkilö tai muu kuin oikeushenkilö ja joka on perustettu rajanylistä yhteistyötä varten ja joka sijaitsee tietyllä raja-alueella tai jonka toimialue kattaa ainakin osan siitä; tällaisia elimiä voivat olla esimerkiksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1082/2006 tarkoitetut eurooppalaiset alueellisen yhteistyön yhtymät, Euroregion- tai Euregio-alueet tai vastaavat elimet;
 - d) organisaatio, joka on perustettu raja-alueiden puolesta edistämään niiden etuja sekä helpottamaan asiaan liittyvien toimijoiden verkostoitumista ja kokemusten vaihtoa; tällaisia organisaatioita ovat esimerkiksi Euroopan raja-alueiden liitto (Association of European Border Regions), rajayhteistyöjärjestö Mission Opérationnelle Transfrontalière sekä Keski-Euroopan rajat ylittävien aloitteiden tukipalvelu (Central European Service for Cross-border Initiatives); tai
 - e) useampi a–d kohdassa tarkoitettu elin yhdessä.
3. Alullepanijan on laadittava aloitetta koskeva asiakirja 9 artiklan mukaisesti.
4. Alullepanijan on toimitettava aloitetta koskeva asiakirja sitoutuvan jäsenvaltion toimivaltaiselle rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteelle ja annettava siitä jäljennös siirtävän jäsenvaltion toimivaltaiselle rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteelle.

9 artikla

Aloitetta koskevan asiakirjan sisältö

1. Aloitetta koskevaan asiakirjaan on sisällytettävä ainakin seuraavat tiedot:
 - a) kuvaus yhteisestä hankkeesta, sen taustasta, hanketta koskevasta oikeudellisesta esteestä sitoutuvassa jäsenvaltiossa sekä syistä, joiden vuoksi oikeudellinen este olisi poistettava;
 - b) luettelo siirtävän jäsenvaltion oikeudellisista säännöksistä, joilla oikeudellinen este poistetaan, tai jos sopivaa säännöstä ei ole, ehdotus tapauskohtaiseksi oikeudellisen esteen poistamismenetelmäksi;
 - c) soveltamisalueen määrittämistä koskevat perustelut;
 - d) ennakoitu kesto tai asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa tieto siitä, että kestoa ei ole rajattu;
 - e) yhtä tai useampaa toimivaltaista sitoutuvaa viranomaista koskeva luettelo;
 - f) yhtä tai useampaa toimivaltaista siirtävää viranomaista koskeva luettelo.
2. Soveltamisalue on rajattava pienimmäksi mahdolliseksi, jolla yhteinen hanke voidaan panna tuloksellisesti täytäntöön.

10 artikla

Aloitetta koskevan asiakirjan alustava analyysi sitoutuvassa jäsenvaltiossa

1. Toimivaltaisen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteen on analysoitava aloitetta koskeva asiakirja. Sen on oltava yhteydessä kaikkiin toimivaltaisiin sitoutuviin viranomaisiin, sitoutuvan jäsenvaltion kansallisiin ja tarvittaessa muihin alueellisiin rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteisiin sekä siirtävän jäsenvaltion kansalliseen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteeseen.
2. Toimivaltaisen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteen on kolmen kuukauden kuluessa aloitetta koskevan asiakirjan vastaanottamisesta toimitettava alullepanijalle kirjallisesti yksi tai useampi seuraavista:
 - a) ilmoitus, jonka mukaan aloitetta koskeva asiakirja on laadittu 9 artiklan mukaisesti ja se voidaan näin ollen tutkia;
 - b) tarvittaessa kehoitus tarkistaa aloitetta koskeva asiakirja tai antaa lisätietoja; tällöin on selostettava, miksi ja miltä kohdin aloitetta koskevaa asiakirjaa ei pidetä hyväksyttävänä;
 - c) arvio, jonka mukaan oikeudellista estettä ei ole, ja selostus syistä, joiden perusteella tähän arvioon on päädytty, sekä lisäksi viittaus sitoutuvan jäsenvaltion lainsäädännön mukaisiin oikeussuojakeinoihin, joiden avulla tämä päätös voidaan riitauttaa;
 - d) arvio, jonka mukaan oikeudellisessa esteessä on kyse yhdestä 12 artiklan 4 kohdassa luetelluista tapauksista, ja kuvaus toimivaltaisen sitoutuvan viranomaisen sitoumuksesta muuttaa tai mukauttaa kyseistä oikeudellista estettä;
 - e) arvio, jonka mukaan oikeudellisessa esteessä on kyse yhdestä 12 artiklan 4 kohdassa luetelluista tapauksista, ja selostus syistä, joiden vuoksi rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipiste kieltäytyy muuttamasta tai

mukauttamasta oikeudellista estettä, sekä viittaus sitoutuvan jäsenvaltion lainsäädännön mukaisiin oikeussuojakeinoihin, joiden avulla tämä päätös voidaan riitauttaa;

- f) alullepanijalle annettava sitoumus, jonka mukaan rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipiste poistaa oikeudellisen esteen tai oikeudelliset esteet kuuden kuukauden kuluessa joko siten, että se allekirjoittaa sitoumuksen siirtävän jäsenvaltion rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteeseen tai toimivaltaisen siirtävän viranomaisen kanssa, tai siten, että se ehdottaa sitoutuvan jäsenvaltion lainsäädäntöön perustuvaa tapauskohtaista oikeudellisen esteen poistamismenettelmää.
3. Toimivaltainen sitoutuva viranomainen voi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa pidentää yhden kerran 2 kohdan f alakohdassa mainittua määräaikaa enintään kuudella kuukaudella; sen on ilmoitettava pidennyksestä alullepanijalle ja siirtävälle jäsenvaltiolle sekä perusteltava määräajan pidennys kirjallisesti.

11 artikla

Aloitetta koskevan asiakirjan alustava analyysi siirtävässä jäsenvaltiossa

Vastaanotettuaan aloitetta koskevan asiakirjan myös siirtävän jäsenvaltion rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipiste on suoritettava 10 artiklan 2 kohdassa mainitut toimet, ja se voi esittää alustavat huomautuksensa toimivaltaiselle sitoutuvan jäsenvaltion rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteelle.

12 artikla

Aloitetta koskevan asiakirjan alustavan analyysin jälkeen toteutettavat jatkotoimet

1. Jos sitoutuvan jäsenvaltion toimivaltainen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipiste pyytää aloitetta koskevan asiakirjan tarkistamista tai lisätietoja, sen on analysoitava tarkistettu aloitetta koskeva asiakirja tai lisätiedot tai molemmat ja suoritettava kolmen kuukauden kuluessa asiakirjojen vastaanottamisesta samat toimet kuin silloin kun aloitetta koskeva asiakirja toimitetaan ensimmäistä kertaa.
2. Jos sitoutuvan jäsenvaltion toimivaltainen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipiste katsoo, että tarkistettu aloitetta koskeva asiakirja ei ole edelleenkään 10 artiklan mukainen tai että lisätiedot eivät ole edelleenkään riittäviä, sen on kolmen kuukauden kuluessa tarkistetun aloitetta koskevan asiakirjan vastaanottamisesta ilmoitettava kirjallisesti alullepanijalle päätöksestään lopettaa menettely. Tämä päätös on perusteltava asianmukaisesti.
3. Jos sitoutuvan jäsenvaltion toimivaltaisen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteeseen tai toimivaltaisen sitoutuvan viranomaisen analyysin perusteella todetaan, että aloitetta koskevaan asiakirjaan sisältyvä oikeudellisen esteen kuvaus perustuu väärinkäsitykseen tai sovellettavan lainsäädännön väärään tulkintaan tai puutteellisiin tietoihin sovellettavasta lainsäädännöstä, menettely lopetetaan ilmoittamalla alullepanijalle arviosta, jonka mukaan oikeudellista estettä ei ole.
4. Kun oikeudellinen este johtuu ainoastaan sitoutuvan jäsenvaltion hallinnollisesta säännöksestä, säännöstä tai hallintokäytännöstä tai kun tällainen säännös, sääntö tai käytäntö voidaan selvästi erottaa lainsäätämisyjärjestystä noudattaen annetusta säädöksestä ja sitä voidaan näin ollen muuttaa tai mukauttaa ilman lainsäädäntömenettelyä, toimivaltaisen sitoutuvan viranomaisen on ilmoitettava kahdeksan kuukauden kuluessa alullepanijalle kirjallisesti, aikooko se muuttaa tai

mukauttaa asiaa koskevia hallinnollisia säännöksiä, sääntöjä tai hallintokäytäntöjä vai kieltäytyykö se tekemästä tätä.

5. Toimivaltainen sitoutuva viranomainen voi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa pidentää yhden kerran 4 kohdassa mainittua määräaika enintään kahdeksalla kuukaudella; sen on ilmoitettava pidennyksestä alullepanijalle ja siirtävälle jäsenvaltiolle sekä perusteltava määräajan pidennys kirjallisesti.

13 artikla

Sitoumus- tai lausumaluonnoksen valmistelu

Sitoutuvan jäsenvaltion rajanyliden sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteen tai toimivaltaisen sitoutuvan viranomaisen on aloitetta koskevan asiakirjan pohjalta laadittava sitoumus- tai lausumaluonnos 14 artiklan mukaisesti.

14 artikla

Sitoumus- tai lausumaluonnoksen sisältö

1. Sitoumusluonnokseen on sisällytettävä ainakin seuraavat tiedot:
- a) kuvaus yhteisestä hankkeesta, sen taustasta, hanketta koskevasta oikeudellisesta esteestä sekä syistä, joiden vuoksi oikeudellinen este olisi poistettava;
 - b) yhtä tai useampaa sellaista oikeudellista säännöstä koskeva luettelo, joka muodostaa oikeudellisen esteen ja jota tästä syystä ei tule soveltaa yhteiseen hankkeeseen;
 - c) soveltamisalue;
 - d) soveltamisen kesto ja sen perustelut;
 - e) yksi tai useampi toimivaltainen sitoutuva viranomainen;
 - f) siirtävän jäsenvaltion oikeudellinen säännös, jota on sovellettava yhteiseen hankkeeseen;
 - g) ehdotus tapauskohtaiseksi oikeudellisen esteen poistamismenetelmäksi, jos siirtävän jäsenvaltion lainsäädännössä ei ole soveltuvia oikeudellisia säännöksiä;
 - h) yksi tai useampi toimivaltainen siirtävä viranomainen;
 - i) yksi tai useampi sitoutuvan jäsenvaltion viranomainen, jonka toimivaltaan kuuluu täytäntöönpano ja valvonta;
 - j) yksi tai useampi siirtävän jäsenvaltion viranomainen, jota ehdotetaan nimettäväksi yhteistyössä toteutettavaan täytäntöönpano- ja valvontatehtävään;
 - k) sitoumuksen voimaantulopäivä.

Voimaantulopäivä, jota tarkoitetaan k alakohdassa, on joko päivä, jona viimeinen kahdesta rajanyliden sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteestä tai toimivaltaisesta viranomaisesta on allekirjoittanut sitoumuksen, tai päivä, jona sitoumuksesta on ilmoitettu alullepanijalle.

2. Artiklan 1 kohdassa mainittujen tietojen lisäksi sitoumusluonnokseen on sisällytettävä myös maininta sitoumuksen soveltamisen alkamispäivästä, joka
- a) voi olla sama kuin sitoumuksen voimaantulopäivä;

- b) voidaan määritellä taannehtivasti;
 - c) voidaan lykätä johonkin tulevaan ajankohtaan.
3. Artiklan 1 kohdassa mainittujen tietojen lisäksi lausumaluonnokseen on sisällytettävä myös virallinen lausuma yhdestä tai useammasta päivämäärästä, johon mennessä kunkin toimivaltaisen sitoutuvan viranomaisen on toimitettava asianomaiselle lainsäädäntöelimelle virallinen ehdotus kansallisten oikeudellisten säännösten muuttamisesta.

Edellä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu päivämäärä ei saa olla myöhempi kuin kaksitoista kuukautta lausuman antamisesta.

15 artikla

Sitoumus- tai lausumaluonnoksen toimittaminen

1. Kun toimivaltainen sitoutuva viranomainen on laatinut sitoumus- tai lausumaluonnoksen, sen on toimitettava tämä luonnos toimivaltaiselle sitoutuvan jäsenvaltion rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteelle
 - a) viimeistään kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun se on toimittanut tiedon 10 artiklan 2 kohdassa tai 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista toimistaan;
 - b) viimeistään kahdeksan kuukauden määräajassa 12 artiklan 4 ja 5 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.
2. Kun sitoutuvan jäsenvaltion toimivaltainen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipiste on laatinut sitoumus- tai lausumaluonnoksen tai jos se on vastaanottanut tällaisen luonnoksen toimivaltaiselta sitoutuvalta viranomaiselta, sen on toimitettava ehdotus siirtävän jäsenvaltion toimivaltaiselle rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteelle 1 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitettujen määräaikojen kuluessa.
3. Molemmissa tapauksissa jäljennös luonnoksesta on annettava tiedoksi myös alullepanijalle.

16 artikla

Siirtävän jäsenvaltion tehtävät sitoumuksen antamisessa ja allekirjoittamisessa ja lausuman allekirjoittamisessa

1. Siirtävän jäsenvaltion toimivaltaisen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteen on tutkittava 15 artiklan mukaisesti vastaanottamansa sitoumus- tai lausumaluonnos enintään kolmen kuukauden kuluessa luonnoksen vastaanottamisesta ja ryhdyttävä toimivaltaista siirtävää viranomaista kuultuaan yhteen tai useampaan seuraavista toimista:
 - a) se hyväksyy sitoumus- tai lausumaluonnoksen, allekirjoittaa kaksi alkuperäiskappaletta ja lähettää toisen niistä takaisin sitoutuvan jäsenvaltion rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteelle;
 - b) se hyväksyy sitoumus- tai lausumaluonnoksen oikaistuaan tai täydennettyään 14 artiklan 1 kohdan f ja h alakohdassa tarkoitettuja tietoja, allekirjoittaa kaksi tarkistetun sitoumus- tai lausumaluonnoksen alkuperäiskappaletta ja lähettää toisen niistä takaisin sitoutuvan jäsenvaltion rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteelle;

- c) se kieltäytyy allekirjoittamasta sitoumus- tai lausumaluonnosta ja toimittaa päätöstään koskevat yksityiskohtaiset perustelut sitoutuvan jäsenvaltion rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteelle;
 - d) se kieltäytyy allekirjoittamasta sitoumus- tai lausumaluonnosta ja lähettää sitoutuvan jäsenvaltion rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteelle takaisin luonnoksen, jossa on muutettu 14 artiklan 1 kohdan c, d ja tarvittaessa g alakohdassa tarkoitettuja tietoja sekä sitoumusluonnoksen osalta lisäksi 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja; siirtävän jäsenvaltion rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinaatiopiste antaa myös muutoksia koskevat perustelut.
2. Siirtävissä jäsenvaltioissa, joissa toimivaltaisen siirtävän viranomaisen on allekirjoitettava sitoumus tai lausuma, siirtävän jäsenvaltion toimivaltaisen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteen on 1 kohdan a ja b alakohdan mukaisesti lähetettävä kaksi toimivaltaisen siirtävän viranomaisen allekirjoittamaa alkuperäiskappaletta.
3. Jos siirtävä jäsenvaltio hyväksyy ja allekirjoittaa sitoumus- tai lausumaluonnoksen 1 kohdan a tai b alakohdan mukaisesti, sen on lisäksi ilmoitettava nimenomaisesti, hyväksyykö se sen, että yksi tai useampi toimivaltainen viranomainen, jota ehdotetaan yhteistyössä toteutettavaan sitoumuksen tai lausuman täytäntöönpano- ja valvontatehtävään 14 artiklan 1 kohdan j alakohdan mukaisesti, ottaa hoitaakseen kyseisen tehtävän soveltamisalueella, vai kieltäytyykö se siitä.

17 artikla

Sitoutuvan jäsenvaltion tehtävät sitoumuksen antamisessa ja allekirjoittamisessa ja lausuman allekirjoittamisessa

1. Sitoutuvan jäsenvaltion toimivaltaisen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteen on tutkittava siirtävän jäsenvaltion toimivaltaisen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteen toimittama vastaus ja ilmoitettava toimivaltaiselle siirtävälle viranomaiselle viimeistään yhden kuukauden kuluessa vastauksen saamisesta kirjallisesti yhdestä tai useammasta seuraavasta toimesta:
- a) tämän artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa se viimeistelee sitoumuksen tai lausuman, allekirjoittaa kaksi alkuperäiskappaletta ja lähettää toisen niistä takaisin siirtävän jäsenvaltion rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteelle allekirjoittamista varten;
 - b) tämän artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa se muuttaa sitoumusta tai lausumaa niiden sitoumus- tai lausumaluonnoksessa olleiden tietojen osalta, joita tarkoitetaan 14 artiklan 1 kohdan f ja h alakohdassa, viimeistelee sitoumuksen tai lausuman, allekirjoittaa kaksi alkuperäiskappaletta ja lähettää toisen niistä takaisin siirtävän jäsenvaltion rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteelle allekirjoittamista varten;
 - c) tämän artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa se antaa tiedon alullepanijalle ja komissiolle sekä lisäksi selostaa toimivaltaisen siirtävän viranomaisen esittämät perustelut;
 - d) tämän artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa koordinaatiopiste harkitsee muutoksia ja joko toimii tämän kohdan b alakohdan mukaisesti tai käynnistää uuden 9 artiklan mukaisen menettelyn ja ilmoittaa,

miksi toimivaltainen sitoutuva viranomainen on hylännyt kaikki tai jotkin muutokset.

2. Kun sitoutuvan jäsenvaltion toimivaltainen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipiste vastaanottaa sitoumuksen tai lausuman, jonka myös toimivaltainen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipiste tai toimivaltainen siirtävä viranomainen on 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa allekirjoittanut, tai kun siirtävän jäsenvaltion toimivaltaisen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteen reaktio on ollut positiivinen 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetussa uudessa menettelyssä, sitoutuvan jäsenvaltion toimivaltaisen rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteen on
 - a) toimitettava lopullinen sitoumus tai lausuma alullepanijalle;
 - b) toimitettava toinen alkuperäiskappale siirtävän jäsenvaltion toimivaltaiselle rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteelle;
 - c) lähetettävä jäljennös kaikille toimivaltaisille sitoutuville viranomaisille;
 - d) lähetettävä jäljennös unionin tason koordinointipisteelle; ja
 - e) pyydettyä sitoutuvan jäsenvaltion toimivaltaista, virallisista julkaisuista vastaavaa yksikköä julkaisemaan sitoumus tai lausuma.

III LUKU

Sitoumusten ja lausumien täytäntöönpano ja valvonta

18 artikla

Sitoumuksen täytäntöönpano

1. Jotta yhteiseen hankkeeseen sovellettaisiin siirtävän jäsenvaltion oikeudellista säännöstä tai tapauskohtaista oikeudellisen esteen poistamismenetelmää, 17 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitetun, kaikille asiaan liittyville toimivaltaisille sitoutuville viranomaisille lähetettävän jäljennöksen mukana on lähetettävä toteutettavia toimia koskeva aikataulu; kunkin toimivaltaisen sitoutuvan viranomaisen on tämän aikataulun mukaisesti tarvittaessa muutettava yhteistä hanketta koskevia hallintopäätöksiä, jotka on annettu sovellettavan lainsäädännön nojalla, tai annettava hallintopäätöksiä, jotka ovat tarpeen sitoumuksen soveltamiseksi yhteiseen hankkeeseen.
2. Aikataulun jäljennös on lähetettävä sitoutuvan jäsenvaltion kansalliselle rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteelle ja tarvittaessa alueelliselle rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteelle.
3. Hallintopäätökset, joita tarkoitetaan 1 kohdassa, on niihin sovellettavan kansallisen lain mukaisesti hyväksyttävä ja annettava tiedoksi alullepanijalle, erityisesti julkiselle tai yksityiselle elimelle, jonka vastuulla on käynnistää tai sekä käynnistää että toteuttaa yhteinen hanke.
4. Kun kaikki yhteistä hanketta koskevat hallintopäätökset on annettu, sitoutuvan jäsenvaltion rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteen on annettava asiasta tieto siirtävän jäsenvaltion rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinointipisteelle ja unionin tason koordinointipisteelle.

5. Siirtävän jäsenvaltion rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteen on tarvittaessa annettava asiasta tieto toimivaltaisille siirtäville viranomaisille.

19 artikla

Lausuman täytäntöönpano

1. Kaikkien toimivaltaisten sitoutuvien viranomaisten, jotka luetellaan 14 artiklan 3 kohdan mukaisessa lausumassa, on allekirjoitetussa lausumassa vahvistettuun määräpäivään mennessä annettava asianomaiselle lainsäädäntöelimelle virallinen ehdotus kansallisten oikeudellisten säännösten muuttamisesta.
2. Jos allekirjoitetussa lausumassa vahvistettua määräpäivää ei voida noudattaa erityisesti toimivaltaisen lainsäädäntöelimen tulossa olevien vaalien vuoksi, toimivaltaisen sitoutuvan viranomaisen on ilmoitettava asiasta kirjallisesti alullepanijalle sekä sitoutuvan ja siirtävän jäsenvaltion rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteille.
3. Kun virallinen ehdotus on jätetty lainsäädäntöelimelle, toimivaltaisen sitoutuvan viranomaisen on ilmoitettava kirjallisesti alullepanijalle sekä sitoutuvan ja siirtävän jäsenvaltion rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteille asian käsittelyn etenemisestä kuuden kuukauden välein virallisen ehdotuksen jättämispäivästä lähtien.
4. Kun lainsäädännön muutossäädös tulee voimaan tai kun se julkaistaan virallisessa lehdessä tai kun kumpikin näistä on toteutunut, kunkin toimivaltaisen sitoutuvan viranomaisen on muutettava yhteistä hanketta koskevia, sovellettavan kansallisen lainsäädännön nojalla annettuja hallintopäätöksiä sekä annettava hallintopäätökset, jotka ovat tarpeen muutettujen oikeudellisten säännösten soveltamiseksi yhteiseen hankkeeseen.
5. Hallintopäätökset, joita tarkoitetaan 4 kohdassa, on niihin sovellettavan kansallisen lain mukaisesti hyväksyttävä ja annettava tiedoksi alullepanijalle, erityisesti silloin kun alullepanija on julkinen tai yksityinen elin, jonka vastuulla on käynnistää tai sekä käynnistää että toteuttaa yhteinen hanke.
6. Kun kaikki yhteistä hanketta koskevat hallintopäätökset on annettu, sitoutuvan jäsenvaltion rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteen on annettava asiasta tieto siirtävän jäsenvaltion rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteelle ja unionin tason koordinoitipisteelle.
7. Siirtävän jäsenvaltion rajanylisten sitoumusten ja lausumien koordinoitipisteen on tarvittaessa annettava asiasta tieto toimivaltaisille siirtäville viranomaisille.

20 artikla

Sitoumusten ja lausumien valvonta

1. Sitoutuvan jäsenvaltion ja siirtävän jäsenvaltion on 18 artiklan 1 kohdassa ja 19 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen hallintopäätösten pohjalta päätettävä, onko sitoumuksen soveltamisen valvonta tai lausuman vuoksi muutetun kansallisen lainsäädännön valvonta annettava siirtävän jäsenvaltion viranomaisten tehtäväksi erityisesti siitä syystä, että nämä viranomaiset ovat asiantuntijoita siirrettyjen oikeudellisten säännösten suhteen, vai onko kyseiset valvontatehtävät annettava sitoutuvan jäsenvaltion viranomaisten tehtäväksi.

2. Kun siirrettyjen oikeudellisten säännösten soveltamisen valvonta on annettu siirtävän jäsenvaltion viranomaisten tehtäväksi, sitoutuvan jäsenvaltion on päätettävä yhteisymmärryksessä siirtävän jäsenvaltion kanssa, toimivatko siirtävän jäsenvaltion viranomaiset suhteessa valvonnan kohteisiin sitoutuvan jäsenvaltion viranomaisten puolesta ja nimissä vai sitoutuvan jäsenvaltion viranomaisten puolesta mutta omilla nimissään.

IV LUKU

Sitoumusten ja lausumien soveltamista ja valvontaa koskeva oikeussuoja

21 artikla

Sitoumusten ja lausumien soveltamista koskeva oikeussuoja

1. Jokaisella henkilöllä, jolla on kotipaikka sitoumuksen tai lausuman soveltamisalueella tai joka käyttää kyseisellä alueella tarjottavia yleisen taloudellisen edun mukaisia palveluja, vaikka hänellä ei olisikaan kotipaikkaa alueella, jäljempänä 'raja-alueen asukas', ja joka katsoo kärsineensä vahinkoa viranomaisten toimista tai laiminlyönneistä näiden soveltaessa siirtävän jäsenvaltion oikeudellisia säännöksiä sitoumuksen tai lausuman nojalla, on oltava oikeus vaatia oikeussuojaa sitoutuvan jäsenvaltion tuomisistuimissa.
2. Kun oikeussuojaa vaaditaan 18 artiklan 3 kohdan ja 19 artiklan 5 kohdan nojalla annettuja hallintopäätöksiä vastaan, toimivallan on kuitenkin kuuluttava sen jäsenvaltion tuomioistuimille, jonka viranomaiset ovat antaneet kyseisen hallintopäätöksen.
3. Tämä asetus ei millään tavoin estä henkilöitä käyttämästä kansallisia perustuslaillisia muutoksenhakuoikeuksiaan sellaisia viranomaisia vastaan, jotka osallistuvat sitoumukseen, seuraavissa asioissa:
 - a) sitoumuksen nojalla toteutettavia toimia koskevat hallintopäätökset;
 - b) oikeus käyttää palveluja omalla kielellään; ja
 - c) tietojen saatavuus.

Tällöin toimivaltaisista ovat sen jäsenvaltion tuomioistuimet, jonka perustuslain nojalla muutoksenhakuoikeus määräytyy.

22 artikla

Sitoumusten ja lausumien valvontaa koskeva oikeussuoja

1. Kun toimivaltainen siirtävä viranomainen on ottanut valvoakseen siirtävän jäsenvaltion oikeudellisten säännösten soveltamista sitoumusten ja lausumien soveltamisalueella ja se voi toimia omilla nimissään suhteessa sitoutuvan jäsenvaltion raja-alueen asukkaisiin, toimivalta käsitellä asiat, joissa on kyse oikeussuojasta tuon viranomaisen toimia tai laiminlyönnejä vastaan, kuuluu sen jäsenvaltion tuomioistuimille, jossa kyseisillä raja-alueen asukkailla on laillinen kotipaikka.
2. Kun toimivaltainen siirtävä viranomainen on ottanut valvoakseen sitoutuvan jäsenvaltion oikeudellisten säännösten soveltamista tämän alueella mutta se ei voi toimia omilla nimissään suhteessa sitoutuvan jäsenvaltion raja-alueen asukkaisiin,

toimivalta käsitellä asiat, joissa on kyse oikeussuojasta tuon viranomaisen toimia tai laiminlyöntejä vastaan, kuuluu ainoastaan sitoutuvan jäsenvaltion tuomioistuimille, vaikka kyseisillä raja-alueen asukkailla olisikin laillinen kotipaikka siirtävässä jäsenvaltiossa.

V LUKU

Loppusäännökset

23 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa Euroopan rakenne- ja investointirahastojen yhteensovittamisesta vastaava komitea, joka on perustettu asetuksen (EU) N:o [yhteisiä säännöksiä koskeva asetusta] 108 artiklan 1 kohdalla. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun tähän kohtaan viitataan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.

24 artikla

Jäsenvaltioiden täytäntöönpanosäännökset

1. Jäsenvaltioiden on annettava tarvittavat säännökset tämän asetuksen tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi.
2. Jäsenvaltion on tämän asetuksen soveltamisen aloittamispäivään mennessä ilmoitettava komissiolle kaikista 1 kohdan mukaisesti annetuista säännöksistä.
3. Komissio julkistaa jäsenvaltioilta saadut tiedot.

25 artikla

Raportointi

Komissio toimittaa viimeistään [...] päivänä [...]kuuta [vuosi] *[eli sitä kuukautta seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona tämä asetus tulee voimaan + viisi vuotta, julkaisutoimisto merkitsee päivämäärän]* Euroopan parlamentille, neuvostolle ja alueiden komitealle asetuksen soveltamista koskevan kertomuksen, jossa komissio arvioi indikaattoreita käyttäen asetuksen vaikuttavuutta, tehokkuutta, merkitsevyyttä, eurooppalaista lisäarvoa ja yksinkertaistamismahdollisuuksia.

26 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan [...] päivästä [...]kuuta [vuosi] *[sitä kuukautta seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona tämä asetus tulee voimaan + yksi vuosi, julkaisutoimisto merkitsee päivämäärän]*.

Tämän asetuksen 24 artiklaa sovelletaan kuitenkin [...] päivästä [...]kuuta [vuosi] *[sitä kuukautta seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona tämä asetus tulee voimaan; julkaisutoimisto merkitsee päivämäärän]*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja